

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

ΑΠΟ ΙΟΥΝΙΟΥ 1873 ΜΕΧΡΙ ΙΟΥΝΙΟΥ 1874:

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ ΙΩ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ.

1874.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 26 Ἰουνίου 1874, ἡμέρα Κυριακῆ, ὥρα 10 π. μ. συνελθόντων εἰκοσιπέντε ἐταίρων τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἀθηνῶν Ἐταιρίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ εἰς γενικὴν ἐπέτειον συνέλευσιν, προσεφώνησεν αὐτοὺς ὁ πρόεδρος τῆς Ἐταιρίας Φίλιππος Ἰωάννου ὡς ἑξῆς·

Ἐπιτιμοὶ κύριοι Συνέταιροί·

Κοινὴ τις φροντίς καὶ ἐπιθυμία, ἡ τῆς τιμῆς καὶ ἐπιστημονικῆς ὠφελείας τῆς φιλότατης ἡμῶν πατρίδος, συνήγαγον ἅλιν ἡμᾶς σήμερον ἐνταῦθα, ἵνα λάβωμεν γνῶσιν τῶν πραγμάτων τῆς ἡμετέρας Ἐταιρίας καὶ συσκεφθῶμεν περὶ τῶν ἀρμοδίων μέσων τῆς πρὸς τὸν σκοπὸν προόδου αὐτῆς. Βραχὺς εἶναι ὁ βίος τῶν ἀνθρώπων θεωρουμένων καθ' ἕκαστον καὶ ἡ δύναμις αὐτῶν οὕτω μικρά, ὥστε δὲν ἀρκεῖ νὰ παραγάγῃ μέγα τι δημόσιον ἀγαθόν· ἀλλ' ὁ βίος τῶν ἐκ πολλῶν ἀνθρώπων συγκροτούμενων κοινωνιῶν καὶ ἐταιριῶν μηκύνεται ἐπὶ πλεῖστον· ἡ δὲ συλληπτικὴ αὐτῶν δύναμις ἀξίανται τόσον, ὥστε πολυειδεῖς καὶ μεγίστας δυσχερείας ὑπερνικῶσα ἀγεί αὐτάς ἀεὶ ἐγγύτερον πρὸς τὸν προτεθειμένον σκοπὸν καὶ παρασκευάζει μέγιστα δημόσια ὠφελήματα. Παράδειγμα τῶν λεγομένων εἶναι αὕτη ἡ Ἀρχαιολ. ἡμῶν Ἐταιρία. Ἐξ ὀλίγων κατ' ἀρχὰς συγκροτηθεῖσα καὶ μικροὺς πόρους ἔχουσα, πύξήθη βαθμηδόν, χάρις

εἰς τὴν φιλοπατρίαν καὶ συνδρομὴν τῶν πανταχοῦ Ἑλλήνων, ἐκ-
κρατύνθη κατ' ὀλίγον, ἀπέκτησε πόρους μεγαλητέρους κατέ-
στη ἱκανὴ νὰ ἐπιχειρήσῃ ἔργα δαπανηρότερα, προξενούντα εἰς
τὸ ἡμέτερον ἔθνος τιμὴν καὶ ὠφέλειαν. Εἶναι ἀληθές ὅτι πολλὰ
ἐμπόδια ἢ ἡμετέρα Ἑταιρία ἀπήντησεν ἕως τοῦδε καὶ ἀπαντᾷ
ἔτι εἰς τὴν πορείαν τῆς· ἀλλὰ τὰ μὲν τούτων διὰ τῆς σπουδῆς
αὐτῆς καὶ ἐπιμελείας ἤρθησαν ἤδη ἐκ μέσου· ἐλπίζεται δὲ ὅτι
καὶ τῶν περιλειπομένων πολλὰ θέλουσιν ἀρθῆ κατ' ὀλίγον. Πρὸς
τὴν ῥηθείσαν ἄρειν τῶν ἐμποδίων καὶ καθόλου πρὸς τὴν πρόο-
δον τῆς Ἑταιρίας τὸ διοικητικὸν συμβούλιον, ὅπως ἐξ ἀρχῆς,
οὕτω καὶ κατὰ τὸ νῦν λήγον ἔτος ἐπραξεν πᾶν ὅ,τι ἐδύνατο.
Βαδίζον σταθερῶς καὶ ἀπαρατρέπτως τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν
πρὸς τὸν μέγαν τῆς Ἑταιρίας σκοπόν, ἐσπούδασε νὰ αὐξήσῃ
κατὰ δύνάμιν τοὺς πόρους τῆς Ἑταιρίας, νὰ σώσῃ ἀπὸ τῶν
πολλῶν καὶ ποικίλων κινδύνων τὰ περιλειπούμενα ἔτι προϊόντα
τῆς ἀρχαίας τέχνης καὶ καθόλου τὰ πολυειδῆ μνημεῖα τοῦ βίου
τῶν ἀθανάτων ἡμῶν προγόνων, νὰ προβῆ περαιτέρω δι' ἀνασκα-
φῶν εἰς τὴν ἀποκάλυψιν τῶν ἀρχαίων ἐκείνων, ὅσα πολλαχοῦ
ἔτι κεῖνται κεχωσμένα ὑπὸ τὴν γῆν, νὰ πλουτίσῃ δι' ἀγορᾶς τὸ
ἀρχαιολογικὸν τῆς Μουσεῖον, νὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν προσήκου-
σαν τοῦ καταλόγου αὐτοῦ σύνταξιν, τὴν ὁποίαν προθύμως ἀπό-
τινων ἐτῶν ἀνεδέχθη ὁ εἰς τὰ ἀρχαιολογικὰ ἐντριβὴς καὶ διὰ
τὴν φιλοπονίαν του ἀξιέπαινος τῆς Ἑταιρίας Γραμματεὺς κύ-
ριος Στ. Κουμανούδης, νὰ συντελέσῃ τὸ δέον εἰς τὴν ἐκδοσιν
τῆς πολυειδῶς χρησίμου ἀρχαιολογικῆς ἐφημερίδος καὶ καθό-
λου νὰ ἐκτελέσῃ μετὰ ζήλου τὰ ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ ἐπιβε-
βλημένα εἰς αὐτὸ καθήκοντα. Ἐνῶ τὸ συμβούλιον χαίρει δι'
ὅσα, ὡς ἤδη εἶπον, ἐδυνήθη κατὰ τὸ νῦν λήξαν ἔτος νὰ κατορ-
θῶσῃ πρόσφορα εἰς τὸν τῆς Ἑταιρίας σκοπόν, λυπεῖται ἐξ ἐτέ-
ρου ὅτι δὲν ἐδυνήθη νὰ πράξῃ πᾶν ὅ,τι ἐπεθύμει κωλυθὲν ὑπὸ
τῆς ὀλιγότητος τῶν χρηματικῶν πόρων καὶ ὑπὸ πολυειδῶν ἐμ-
ποδίων, παρεμβαλλομένων συχνάκις εἰς τὴν ἐγέργειάν του. Τὰ

ἐμπόδια ταῦτα, κύριοι, εἶναι λυπηρότερα διὰ τοῦτο, διότι προ-
έρχονται, οὐχὶ τόσο ἐκ τῆς ἀμαθείας τῶν χωρικῶν, τῆς ὁποίας
τὰ ἀποτελέσματα εἶναι ὅπως οὖν συγγνωστά, ὅσον ἐκ τῆς αἰσ-
χροκερδείας ἀρχαιοκαπήλων τινῶν, οὐδεμίαν ἐθνικὴν φιλοτι-
μίαν ἐχόντων, ἀλλὰ χάριν ἀθλίου κέρδους τὴν κοινὴν ἡμῶν
πατρίδα ἀπογυμνούντων, μηδ' εὐλαβουμένων νὰ καταστήσωσιν
ἀντικείμενον ἐμπορίου καὶ αὐτὰ τῆς σεβασμίας ἡμῶν μητρὸς τὰ
ὄσα. Τὸ δὲ θλιβερώτερον ὅτι πολλάκις καὶ ἄνθρωποι ἀνωτέ-
ρας κατέχοντες τῆς πολιτικῆς κοινωνίας βαθμίδας, ἐνίοτε δὲ
καὶ ὑπουργηματικοὶ ἐπιτετραμμένοι τῶν νόμων τὴν ἐκτέλεσιν,
θηρεύοντες κέρδος ἀθέμιτον, καταπατοῦσι φανερῶς ἢ ἀφανῶς
τὸν περὶ ἀρχαιοτήτων νόμον καὶ διὰ τοῦ ὀλεθρίου τῶν παρα-
δείγματος διδάσκουσι τοὺς ἀμαθεστέρους τὴν πρὸς τοὺς νόμους
καθόλου ἀσέβειαν. Τίς θέλει τὸ πιστεύσῃ; Τὸ Συμβούλιον εὖ-
ρεν ἐνίοτε φανεράν ἢ κρυφίαν πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς Ἐταιρίας
ἀντίπραξιν καὶ παρὰ προσώπων τοιούτων, ἅτινα ὁ καταστατι-
κὸς τῆς πολιτείας θεσμὸς καθιστᾷ ἄμεσα τῆς βασιλείας ὄρ-
γανα, καὶ εἰς ἃ δίδεται ὑπερτέρα δύναμις πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν
νόμων τοῦ βασιλείου. Μ' ὅλα ταῦτα, κύριοι, ἡ ἀξιοκατάκριτος
διάθεσις καὶ διαγωγή ὀλίγων, εἴτε ἀνήκουσιν οὗτοι εἰς τὴν τά-
ξιν τῶν χυδαίων καὶ ἀμαθῶν, εἴτε καὶ εἰς ἀνωτέρας τάξεις
τῆς κοινωνίας, δὲν δύναται νὰ ματαιώσῃ τῆς ἡμετέρας Ἐται-
ρίας τὴν ἐπίμονον καὶ διηνεκῆ ἐνέργειαν. Ἐταιρίᾳ συγκειμένη
ἐξ ἀνδρῶν ἐκλεκτῶν τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἐμπνεομένων
ὑπὸ φιλοπατρίας ἀληθινῆς, θερμαινομένων ὑπὸ ζήλου πρὸς πᾶν
καλὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ τίμιον, δὲν ἀποθνήσκει, δὲν ἀπαυδᾷ. Ἄς
ἔχωμεν θάρβος ὅτι αὕτη θέλει ζήσῃ ἐπὶ χρόνον μακρότατον,
θέλει στερεωθῆ καὶ κρατυνθῆ βαθμηδὸν διὰ τῆς συνδρομῆς καὶ
συμπράξεως τῶν πανταχοῦ φιλοτίμων ὁμογενῶν καὶ θέλει ἰ-
σχύσῃ νὰ καταπαλιχίσῃ τὴν ἀσέβειαν ἐκείνων, οἵτινες φθείρουσι
τὰ ἀρχαῖα, ἢ ἐνεργοῦσιν ὅπως δῆποτε τῆς φίλης ἡμῶν πατρί-
δος τὴν γύμνωσιν.

Τὰ ὀλίγα ταῦτα, ἔντιμοι κύριοι Συνέταιροι, ἔκρινα ἀρμόδιον νὰ προτάξω εἰσαγωγικῶς τῆς σημερινῆς λογοδοσίας τοῦ Συμβουλίου, παραχωρῶν τὴν λεπτομέρειαν ταύτης εἰς τὸν ἔντιμον Γραμματέα τῆς Ἑταιρίας κύριον Στέφανον Κουμανοῦδην καὶ εἰς τὸν ἔντιμον αὐτῆς ταμίαν κύριον Π. Γιαννόπουλον, ἐξ ὧν ἐκεῖνος μὲν θέλει ἐκθέσῃ πρὸς ὑμᾶς κατὰ τὸ παραδεδεγμένον ἔθος λεπτομερέστερον τὰς κατὰ τὸ λῆγον ἔτος πράξεις τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, οὗτος δὲ τὴν ἔτησίαν πρόσοδον καὶ δαπάνην καὶ καθόλου τὰ οἰκονομικὰ τῆς ἡμετέρας Ἑταιρίας. Ἐκ τῶν δύο τούτων ἐκθέσεων θέλετε πληροφορηθῆ, ἔντιμοι Συνέταιροι, ὅτι τὸ νῦν λῆγον ἔτος δὲν παρῆλθεν ἄγονον καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς Ἑταιρίας ἀσυντελές, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔργα ταύτης καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ βροσιλείου προώδευσεν καὶ ἡ χρηματικὴ πρόσοδος κατὰ τι κῆξήθη. Ὀφείλεται δὲ τοῦτο καθόλου μὲν εἰς τὴν φιλοπατριάν τῶν πανταχοῦ φίλων ὁμογενῶν, τῶν προθύμως ἐκάστοτε συνεισφερόντων πρὸς ἔργα κοινωφελῆ, ἰδίως δὲ εἰς τὴν ἀξίεπαινον ἐπιμέλειαν ἐπιτρόπων τινῶν τῆς Ἑταιρίας, ἐξ ὧν εἶναι δίκαιον νὰ μνημονευθῶσιν ἐνταῦθα τὰ ἐξῆς ὀνόματα: α. ὁ πανθοσιώτατος ἀρχιμανδρίτης κύριος Δαμασκηνὸς Παπασπυρόπουλος, ἐφημέριος τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν Καλκούτῃ τῶν Ἰνδιῶν ἐλληνικῆς Κοινοτήτης, ὅστις βαδίζων ἐπὶ τῶν ἰχνῶν τοῦ προκατόχου του Ἀρχιμανδρίτου κ. Γρηγορίου Ἰωαννίδου, φροντίζει νὰ συνάγῃ κατ' ἔτος καὶ πέμπτη τακτικῶς τὴν πρὸς τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἑταιρίαν συνδρομὴν τῶν ἐκεῖ φιλοτίμων ὁμογενῶν· β. ὁ λόγιος κύριος Διονύσιος Ζαχαρόπουλος διευθυντῆς τῆς ἐν Μαγχεστρία τῆς Ἀγγλίας ἐλληνικῆς σχολῆς, ὅστις ἐπεμελήθη νὰ ζητήσῃ μεταξὺ τῶν ἐκεῖ ὁμογενῶν ἐμπόρων προθύμους τινὰς συνεργοὺς καὶ συμπράκτορας.

Εἶθε τῶν ἀνδρῶν τούτων ἡ ὑπὲρ τῶν ἐλληνικῶν ἀρχαιοτήτων ἀγαθὴ διάθεσις εὖρη καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ὁμογενέσι πολλοὺς μιμητάς. Ἐκφράζομεν τὴν εὐχὴν ταύτην διδασθέν-

τες ἐκ πείρας πολυχρονίου ὅτι πολλοὶ μὲν τῶν ἐντὸς καὶ ἐκ-
 τὸς τῆς Ἑλλάδος φίλων ὁμογενῶν ἔχουσι διάθεσιν νὰ συνει-
 σφέρωσι χρήματα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἡμετέρας Ἐταιρίας,
 ὀλίγιστοι ὁμῶς προθυμοῦνται νὰ ἀναδεχθῶσι τὴν παρ' αὐτῆς
 ἐπιτροπείαν καὶ τὴν φροντίδα τῆς συναγωγῆς καὶ ἀποστολῆς
 τῶν χρηματικῶν συνδρομῶν, νομίζοντες ἴσως τοῦτο ταπεινὸν
 καὶ ἀνάξιον τῆς εὐγενείας των ἢ τῆς κατὰ τὸν πλοῦτον ὑπερο-
 χῆς των. Ἀλλὰ τοιαύτην ψευδῆ φιλοτιμίαν δὲν εἶχον οἱ πατέ-
 ρες ἡμῶν· ἐξ ἐναντίας οἱ εὐγενέστεροι ἐξ ἐκείνων καὶ πλουσι-
 ὄτεροι, οἱ ἐγκριτώτεροι τῶν πόλεων καὶ κωμῶν τῶν ὑφ' Ἑλ-
 λήνων κατοικουμένων, ἐφιλοτιμοῦντο νὰ βάλωσιν αὐτοὶ πρώτοι
 εἰς τὸν δίσκον τὴν πρὸς κοινόντι ἀγαθὸν χρηματικὴν συνδρο-
 μὴν των, ἔπειτα δὲ νὰ περιφέρωσιν αὐτὸν εἰς τοὺς ἄλλους προ-
 τρέποντες εἰς βοήθειαν πάντας. Ἐνθυμοῦμαι· ἐξέλαμπεν ἡ χαρὰ
 ἐκ τοῦ προσώπου τῶν φιλαγάθων ἐκείνων ἀνδρῶν ἐπαιτούντων
 ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ· νύξάνετο δὲ ὁ κοινὸς πρὸς αὐτοὺς σε-
 βασμός, τὸν ὁποῖον ἀείποτε ἐξαναγκάζει ἡ ἀρετῆ.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ γραμματεὺς ἀνέγνω
 ἔχθεσιν τῶν ἐν τῷ ἔτει πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Συμ-
 βουλίου, ἔχουσαν ὡς ἑξῆς·

Κύριοι,

Τῆς ἐκθέσεως τῶν ἐνιαυσίων ἔργων τῆς Ἐταιρίας προτάσ-
 σομεν κατ' ἐπικρατῆσαν ἔθος τὰ περὶ τῶν ἐ τ α ἰ ρ ω ν, τῶν
 παρεχόντων τὰ χρηματικὰ μέσα, δι' ὧν τελοῦνται τὰ ὑπὲρ τῶν
 ἀρχαιοτήτων ἔργα.

Τὸ ἔτος τοῦτο ἐνεγράφησαν νέοι ἑταῖροι ἐκ τῶν τῆς πόλεως
 ταύτης κατοίκων ἢ ἀλλαχόθεν πεντήκοντα καὶ τρεῖς. Ἐκ τοῦ

ἔλου δὲ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῷ μητρώῳ ἐγγεγραμμένων ἀπεβίωσαν, καθ' ὅσον ἐμάθομεν, πέντε, ὧν εἷς καὶ τῆς Ἐταιρίας ἐμνήσθη, ὡς εὐθὺς μετ' ὀλίγον θ' ἀκούσετε. Συνοδρομὴν δὲ κατέβαλον ἐντὸς τοῦ ἔτους ἑκατὸν ὀγδοήκοντα ἑπτὰ, καὶ δὴ 103 μὲν ἐκ τῶν ἐν Ἀθήναις κατοικούντων, ὄντων περίπου διακοσίων, 14 δὲ ἐκ τῶν πολλῶν, τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τοῦ βασιλείου, 70 δὲ ἐκ τῶν πολὺ πλειόνων, τῶν ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Τὰ ὀνόματα τῶν συνοδραμόντων καὶ τὸ ποσοδὸν τῆς συνοδρομῆς ἐνὸς ἑκάστου θέλου δημοσιευθῆ ἐν τέλει τῆς ἐκθέσεως ταύτης.

Περὶ τοῦ ἔλου ποσοῦ τῶν συνοδρομῶν τῶν ἐταίρων καὶ τῶν ἄλλων τοῦ ἔτους εἰσπράξεων, τῶν ἐκ τόκων ἢ μερισμάτων, θέλει κάμει λόγον ὁ ταμίας μετ' ὀλίγον, ἡμεῖς δὲ ἀναφέρομεν ἐνταῦθα τὰ ὀνόματα τῶν δόντων ἀπὸ 100 δραχμῶν καὶ ἀνωτέρω, οἱ ὅποιοι φέτος ἦσαν ὀλιγώτεροι παρ' ἄλλοτε. Οἱ ἐν Καρκούττῃ τῶν ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν Θεόδ. Α. Βλαστός καὶ Λ. Α. Ἀργέντης ἔδωκαν ἀνά δρα. 145, ὁ ἐνταῦθα Ἄντ. Ρικιάκης, δρα. 112, ὁ ἐν Βιέννῃ Σίμων Σίνας δρα. 100, οἱ ἐν Γαλαζίῳ Ὀδ. καὶ Μενέλ. Νεγρεπόνται ἀνά δραχ. 100. Ἐν τοῖς μᾶλλον ἐλευθερίοις δὲ εἶναι κατατακτέα τρία κοινὰ ἤτοι σωματεῖα, τὸ ἡμέτερον ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον διὰ δραχ. 1000, ὁ δῆμος Ἐρμουπολιτῶν διὰ δρα. 200 καὶ ὁ ἐν Μαγχεστρίᾳ Ἑλληνικὸς σύλλογος Ἐρμῆς διὰ δραχ. 111. Ἦλθε δὲ φέτος καὶ ἐν κληροδότημα, ὅπερ ἠνίχθημεν ἀνωτέρω, ὃν τὸ δεύτερον τῶν ἀπὸ καταβολῆς τῆς Ἐταιρίας, ἐντὸς δηλ. ἐτῶν τριάκοντα καὶ ἑπτὰ κληροδοτηθέντων, δραχμαὶ τρισχίλια, τὰς ὁποίας ὁ πρὸ οὐ πολλοῦ χρόνου ἀποθανὼν ἀείμνηστος ἀρχιεπίσκοπος Πατρῶν καὶ Ἡλείας Κύριλλος ὁ Χαιρωνίδης διὰ διαθήκης του κατέλιπε. Τὸ Συμβούλιον δὲ ἠγόρασε δι' αὐτῶν μίαν μετοχὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς καὶ ὥρισε τὸ κεφάλαιον τοῦτο νὰ ἀναφέρεται ἐπ' ὀνόματι τοῦ διαθέτου ἐν τοῖς ἐτησίοις τῆς Ἐταιρίας λογαριασμοῖς πρὸς μνήμην αὐτοῦ αἰδίου καὶ ἵνα μιμηθῶσιν αὐτὸν καὶ ἄλλοι.

Ἐκ τῶν πολλῶν ἔξω τῶν Ἀθηνῶν ἐπιτρόπων τῆς Ἐταιρίας οἱ ἐν τῷ ἔτει τούτῳ ἐνεργήσαντες προθύμως καὶ ἀποτελεσματικῶς καὶ διὰ τοῦτο ἄξιοι τῆς ἡμετέρας εὐγνωμοσύνης, εἶναι δύο μόνον, ὁ ἐν Καλκούττα τῶν Ἀνατολικῶν Ἰνδιῶν ἀρχιμανδρίτης Δαμασκηνὸς Παπασπυρόπουλος, καὶ ἐκ προτέρων ἐτῶν γνωστὸς ὑμῖν, καὶ ὁ ἐν Μαγχεστρία τῆς Ἀγγλίας σχολάρχης Διονύσιος Ζαχαρόπουλος, νῦν πρῶτον ἐνδεικνύμενος. Τὸ ἔργον τοῦ ἐπιτρόπου φαίνεται εἶναι πολὺ δύσκολον, καὶ διὰ τοῦτο ὀλίγοι τὸ ἐκτελοῦσιν.

Ἔργα δὲ τῆς Ἐταιρίας ἀρχαιολογικά, εἰς ἃ τὸ πλεῖστον μέρος τῶν εἰσπραχθέντων χρημάτων ἐδαπανήθη, εἶναι τὰ ἑξῆς.

Πρῶτον ἀνασκαφαί. Δι' ὅλου τοῦ ἔτους ἄνευ διαλείμματος ἐξηκολούθησεν ἐνταῦθα ἡ ἀνασκαφή ἢ ἀπὸ προπέρουσι γινομένη πρὸς ἀναζήτησιν τοῦ Διπύλου, κατὰ τὸ δυτικὸν ἄκρον τῆς πόλεως, ἐκεῖ ἔνθα εἶχομεν εὐρεῖ καὶ ἀναδειξεί ἐπιποσὸν διπλὴν γραμμὴν τοῦ ἀρχαίου περιβόλου. Αἱ δυσκολίαι τοῦ ἔργου, ἃς ἀπρηθμήσαμεν πέρυσιν ἐνώπιόν σας, δὲν ἐξέλιπον ὅλως καὶ φέτος, ἰδίως δὲ ὁ μέγας ἀγωγὸς τοῦ φωταερίου, ὁ ἐκεῖθεν ποθεν διερχόμενος εἶναι μέγιστον ἔτι κώλυμα. Ἐζητήσαμεν διὰ τοῦ Ὑπουργείου τὴν κατὰ νόμον ἐκείθεν αὐτοῦ ἄρσιν καὶ περιμένομεν ἐλπίζοντές ποτε νὰ ἐπιτύχωμεν, ὡς ἐπιτύχομεν τέλος πάντων πρὸ τεσσάρων μηνῶν τὴν διὰ δημοσίων ἐξόδων ἄρσιν τοῦ ὡσαύτως ἐκεῖθεν ποθεν διερχομένου ὑδραγωγείου τῆς ἁγίας Τριᾶδος καὶ μέλλομεν προσεχῶς νὰ ἐξακολουθήσωμεν τὴν ἐκεῖ μεταξὺ τῶν δύο βάσεων πύργων σκαφήν, ἣν εἶχομέν ποτε ἀναστείλει ἐξ ἀνάγκης. Ἐπιτύχομεν καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἀγορὰν ἐνὸς ἐκεῖ που ἰδιωτικοῦ ἀγροῦ, προκαταβαλόντες ὅμως τὸ τίμημα ἐκ τῶν χρημάτων τῆς Ἐταιρίας, ἵνα τὸ ἀπολάβωμεν ἐν καιρῷ. Ἀπομένουσι δι' ἑτερά τινα ὄχι μικρὰ κωλύματα, τὰ μὲν ἐν τῇ θέσει τῆς μεγάλης Στακτοθήκης, ἔνθα καὶ ἀπηγορεύθη ἡμῖν προχθὲς δικασ

στικῶς ἢ περαιτέρω σκαφή, τὰ δὲ ἀντικρὺ αὐτῆς πρὸς νότον. Ἀλλὰ τὸ μέγιστον τῶν κωλυμάτων, ὁ διὰ μέσων τῶν ἔργων ἡμῶν διερχόμενος ὄχετός τῶν ἀκαθάρτων τῆς πόλεως ὑδάτων, ὄντως Ἡρακλέους τινὸς δεῖται, ἵνα παροχετευθῆ ἢ ἄλλως ἀβλαβῆς καταστῆ εἰς τὰς ἐπὶ τοῦ τόπου ἀνασκαφάς. Οὗτος δὲ ὁ Ἡρακλῆς δὲν δύναται νὰ εἶναι ἄλλος ἢ ἡ Κυβέρνησις, ἀφοῦ ἡ Δημαρχία Ἀθηνῶν δυσκόλως θ' ἀποφασίσῃ ν' ἀναλάβῃ τὸ ἔργον, ἢ δ' Ἐταιρία δι' ὀλιγότητα τῶν χρηματικῶν τῆς μέσων, οὐδαμῶς. Καὶ ὅσα ἤδη εἰς τρεῖς καὶ τέσσαρας αὐτοῦ προσωρινὰς παροχετεύσεις ἐδαπάνησεν, ἦσαν ὑπὲρ τὴν δύναμίν τῆς.

Μέλλοντες νῦν νὰ ἀφηγηθῶμεν κεφαλαιωδῶς τὰ τῆς ἀνασκαφῆς, εὐθὺς πρῶτον λέγομεν καθαρῶς, ὅτι τὸ ζητούμενον Δίπυλον εἰσέτι δὲν εὐρέθη ἀριδῆλως, ἢ εὐρεθὲν παρ' ἡμῶν δὲν ἀνεγνωρίσθη δι' ἔλλειψιν τόλμης ἢ σοφίας, πύλης ὅμως μιᾶς ἀνοιγμα εὐρέθη βεβαίως ἐν εἰσοχῇ τινι ὀρθογωνίῳ τοῦ ἀρχαίου περιβόλου. Τοῦτο λοιπὸν καὶ ὁ περιβόλος αὐτὸς γνωσθεὶς ἐπὶ πλέον ὡς διπλοῦς πάλιν ἀρχόμενος ἀπὸ τῶν ἀντικρὺ τοῦ ὄχετοῦ μερῶν καὶ προχωρῶν πρὸς δύσιν καὶ βορρᾶν, ἔτι δὲ καὶ μίᾳ στήλῃ ὄρου κατὰ χώραν ἰδρυμένη, εἶναι τὰ τρία ὄχι μικρὰ κέρδη τοῦ ἔτους τούτου. Ὅ,τι δὲ ἄλλο ἐξεφανερῶθη ἢ γλυπτὸν ἢ ἐπιγραφή ἢ ἀγγεῖον κττ. ὡς ἐπίμετρον θεωρητέον. Ἄς ἀναφέρωμεν τῶρα κατὰ σειρὰν τὰς κυριωτέρας τῶν ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς ἐλθουσῶν εἰς φῶς μερικοτήτων τοῦ περιβόλου. Ὁ δὲ λόγος ἡμῶν ἀν ἔχη τι ἐξ ἀνάγκης τὸ ἀσαφές, θέλει διασαφηθῆ ἐκ τοῦ ἐκδοθησομένου προσεχῶς σχεδίου, ὅπερ συμπληρωτικῶς εἰς τὸ περυσινὸν κατασκευάζει νῦν ὁ ἡμέτερος συνάδελφος Γ. Ἰω. Παπαδάκης.

Πρῶτον λοιπὸν ἀπὸ τοῦ πρὸς τῷ ὄχετῷ γωνιαίου πύργου, τοῦ ἀπὸ πέρουσι γνωστοῦ ἤρξαντο αἱ τοῦ ἀρχαιολογικοῦ τούτους ἔτους σκαφαὶ καὶ ἐχώρησαν ἔσωθεν τοῦ περιβόλου πρὸς ἀνατολὰς κατ' ἀκολουθίαν τῆς ὀρθῆς ἐκεῖ γωνίας, καὶ περὶ τὰ

τέλη Ἰουλίου καὶ ἀρχὰς Αὐγούστου εἶδομεν, ὅτι ὁ ἐκεῖ περίβολος δὲν εἶναι πολυγώνιος, ὡς ὁ πρὸς δύοσιν βλέπων, περὶ οὗ προπέρουσιν εἶπομεν τὰ δέοντα, ἀλλὰ ἰσόδομος, παρίνοις τετραγωνικοῖς πλίνθοις ἐκτισμένος, εὖρομεν δὲ ἐν αὐτῷ καὶ παρ' αὐτὸν εἰς δύο διάφορα μὲν, ὄχι δὲ πολὺ ἀφεστῶτα μέρη, τρία τεμάχια στήλης ἐπιτυμβίας, τέχνης ἀρχαϊκῆς ἀξιολόγου, τὰ ὁπῆα, καὶ περ ὄντα τοῦ εἶδους τῶν μὴ λαμβανομένων συνήθως ὑπ' ὄψιν εὐρημάτων ἐν ζητήσῃ τοπογραφικῇ, ἐν ἣ τὸ πᾶν σχεδὸν εἶναι τὰ οἰκοδομῶν ἴχνη ἢ μέρη, ὅμως ἡμεῖς ἐνταῦθα μνημονευτέα κρίνομεν ἐξαιρέτως, (*) διότι, κατὰ τὴν γνώμην πολλῶν ἐνταῦθά τε καὶ ἀλλαχοῦ ἐπισημόνων, πρέπει νὰ θεωρηθῶσιν ὡς μαρτύρια, ὅτι τὸ ταῖχος, ἐν ᾧ εὐρέθησαν, εἶναι τῶν τοῦ Θεμιστοκλέους χρόνων, ὅτε, καθὰ ἱστορήσεν ὁ Θουκυδίδης (1, 93), σπουδαστικῶς τῆς πόλεως περιτειχιζομένης, ἐν τοῖς θεμελίοις μάλιστα ἐτέθησαν λίθοι παντοῖοι καὶ ἀπολλαὶ στήλαι ἀπὸ σημάτων» (**). Ὁ τοῖχος οὗτος προβαίνει ἐπὶ μέτρα περίπου 34 μὲ δύο ὄψεις, ἔξω καὶ ἔσω, μεταξὺ δ' ἔχων γόμον καὶ ὦν πάχους ἐν συνόλω μέτρων 6. Εἶτα δὲ ποιῶν πρῶτον ἔξοχὴν τινα πυργοειδῆ κάμπει εὐθύς κατ' ὀρθὴν γωνίαν πρὸς βορρᾶν ἰσοπαχῆς, ἀλλὰ γίνεται ἐκεῖ ἐπὶ μέτρα περίπου... συμπαγῆς καὶ στερεῆς κατ' ὄλον του τὸ πάχος, ἄνευ γόμου. Ἐπὶ ταύτης τῆς γραμμῆς, ὄχι ἐν τῷ μέσῳ ἀκριβῶς, ἀλλὰ κατὰ τι βορειότερον, ὁρᾶται ἄνοιγμα πρὸς δύοσιν εὐρὺ μέτρων 4, τὸ ὁποῖον εἶναι ἢ ἄνω ὀνομασθεῖσα πύλη. Πολὺ βεβαίως ἐποθοῦμεν νὰ ὀνομάσωμεν εἰδικώτερον τὴν πύλην ταύτην, ὅτε τὴν εὖρομεν, καὶ προσείχομεν διὰ τοῦτο εἰς πάντα καὶ τὰ μικρότατα εἰργασμένα ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων λιθάρια καὶ κεράμια, ἐπι-

(*) Ἴδε περὶ αὐτῶν τὸ Ἀθήναιον, ἐν τόμ. β'. σελ. 136—8, ἔτι δὲ καὶ ἐν ἄρθρον ἐν τῷ νῦν ὑπὸ τὰ πιεστικὰ εὐρισκομένην ἱ. φυλλαδίῳ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἀθηνῶν ἐφημερίδος, ἐνθα καὶ ἀπεικόνισις τῶν τεμαχίων.

(**) Τὰ αὐτὸ δύναιται νὰ ῥηθῇ καὶ περὶ δύο ἄλλων τεμαχίων γλυπτῶν, εὐρεθέντων ἐν τῷ πολυγωνίῳ μέρει τοῦ περιβόλου, περὶ ὧν βραχέα τινα εἶπομεν ἔ. τε τῷ Ἀθηναίῳ γα' τῇ Ἀρχαιολ. Ἐφημερίδι, ἔ.θα ἀνωτέρω.

γραφὴν τινα ἢ ἄλλο τεκμήριον ἰχνηλατοῦντες. Ἡ γὰρ ἡ αὐ-
 τοῦ συμπεφορημένη ἦτο σκληροτάτη, ὡς πατουμένη ἀπ' αἰώ-
 νων, τοῖχοι δὲ τινες μεταγενεῖς ἀοβεστόκτιστοι καὶ εἰς ἀνω-
 μάλους γραμμὰς, πλησιέστατα εὐρεθέντες πρὸς δεξιὰ τῶ εἰ-
 σιόντι διὰ τῆς πύλης, καθηρέθησαν παρ' ἡμῶν. Ἐν τοῖς θεμε-
 λίοις δὲ ἐνὸς τούτων εὕρομεν κατακέφαλα ἐκτισμένον βίθρου
 ἢ βωμοῦ μαρμαρίνου κυλινδρικοῦ τὸ κάτω μέρος, ἔχον ἐπιγρα-
 φὴν Διὸς ἔρκειου Ἐρμοῦ ἀκάμαντος. Τοῦτον
 τὸν βωμὸν ὕψερον ἐθέσαμεν ἐπὶ ἐνὸς ἐκεῖ πλησιέστατα εὐρεθέν-
 τος κτιστοῦ τετραγώνου βίθρου τῶν αὐτῶν ἀναλογιῶν, τὸ ὁποῖον
 ὁμοῦς βάθρον οὔτε πᾶν σφερεῶς εἶναι τεθεμελιωμένον οὔτε κατ'
 ἀκρίθειαν παράλληλον πρὸς τὸ τεῖχος καὶ τὸ τῆς πύλης ἀνοιγ-
 μα. Ἄλλ' ὁμοῦς δὲν φαίνεται ἀπίθανον ἐκ τούτου ποτὲ τοῦ βί-
 θρου νὰ κατερρίφθη τὸ κυλινδρικὸν μάρμαρον καὶ νὰ ἐνεκτίσθη
 ἐκεῖ πλησίον. Ζεὺς ἔρκειος νὰ εἶναι ἰδρυμένος καὶ νὰ τιμᾶται
 παρὰ πύλην πόλεως εἶναι πολὺ σύμφωνον τοῖς τῶν πάλαι Ἑλ-
 λήνων θρησκευτικοῖς ἐθίμοις καὶ ὁ Ἐρμοῦς ὡσαύτως, (τὸ ἀκά-
 μαντος τῶρα δὲν ἐξετάζομεν) ἀλλὰ τίποτε περιπλέον ἐκ τῆς
 ἐπιγραφῆς νὰ ἐξχαγάωμεν δὲν ἠδυνήθημεν, ἥτις καὶ κολοβὴ
 φαίνεται οὔσα τὰ ἄνω, χρόνων δὲ εἶναι τῶν Μικεδονικῶν βε-
 θαίως ἢ καὶ τῶν ὀλίγων ἀνωτέρων, ὡς τοῦτο παρεκτὸς τοῦ
 σχήματος τῶν γραμμῶν ὑποδεικνύει καὶ τὸ κομψὸν τοῦ τῆς
 βίσεως κυματίου.

Καὶ ταῦτα μὲν πρὸς δεξιὰ ἐφάνησαν κινητικὰ καὶ ἐρεθιστικὰ
 τῆς περιεργείας, ὅχι δὲ καὶ πολὺ διδακτικὰ. τὰ δὲ πρὸς ἀρι-
 στερὰ πολὺ παραξενώτερα καὶ αἰνιγματώδη. Εὐθὺς μετὰ τὸ
 τῆς πύλης ἀνοιγμα καθαρισθέντος τοῦ ἐδάφους ἐφάνη ἐπιμήκης
 τετράγωνος χῶρος λιθόστρωτος πλαξὶ μεγάλαις καὶ παχείαις,
 συναφῆς ὧν δυσμόθεν μὲν τῶ κυρίῳ τείχει, βορράθεν δὲ ἄλ-
 λω ὁμοίῳ τείχει ἀπὸ τῆς γωνίας πρὸς τὰ ἔσω τῆς πόλεως
 προεκβεβλημένῳ μέχρι μέτρων δώδεκα, αἴφνης δ' ἐκεῖ ἀποκο-
 πτομένῳ. Ἐπὶ τοῦ ἄκρου τῆς πρὸς νότον πλευρᾶς τοῦ λιθο-

στρώτου ἔκειντο καὶ κεῖνται βάσεις τρεῖς κιώνων ἐν συμ-
μέτρῳ ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσει, ὅχι δὲ προσκεκολλημένοι,
στερεῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ προσέτι ἀνεστραμμένοι, ὡς τὸ
ἀρχιτεκτονικόν των σχῆμα φανερώνει, παρ' αὐτάς δὲ ἔκειτο
καὶ κεῖται ἐκτάδην ἐπὶ τοῦ χείλους αὐτοῦ τοῦ ἐδάφους μόλις
ἐδραζομένη δοκός τις μαρμαρίνη μακρὰ διάτρητος κατὰ τὰ ἄ-
κρα της, ὅχι στερεῶς δὲ καὶ αὕτη προσκεκολλημένη, ἀλλ' ἀ-
πλῶς ἐπιτεθειμένη, προφανές ὅμως εἶναι ὅτι ἐπίτηδες εἶχέ
ποτε ἐκεῖ τεθῆ οὕτω. Ὅλον δὲ τὸ πλακόστρωτον ἐμβαδὸν μαρ-
τυρεῖ διὰ γραμμῶν τινων καὶ μολυβδίνων ἀρμογῶν ὅτι ἤτόποτε
τοίχῳ περίκλειστον καὶ ἐν μέρος του ἀπειλημένον εἰς ἰδιαί-
τερον ἐπίμηκες δωμάτιον, τὸ δὲ παραδοξότατον αὐτοῦ εἶναι
αὐτὰς τις ἀπὸ στρογγύλου κοιλώματος ἐκστρεφομένη καὶ ἐκ-
βάλλουσα δι' ὀπῆς εἰς τὴν νότιον πλευράν, ἔνθα κατὰ μῆκος αὐ-
τῆς οἱ θεμέλιοι πύρινοι λίθοι οἱ ὀλίγον ἐξέχοντες εἶναι ἐπὶ πο-
σὸν ἠύλακωμένοι, κατωτέρω δὲ ὡσαύτως παρ' ὅλον σχεδὸν τὸ
μῆκος τῆς πλευρᾶς ἔτι καὶ ἄλλη αὐλαξ ὁράται πλατυτάτη, ἐκ
μεγάλων μαρμάρων κατεσκευασμένη, ὁποῖα περίπου ἐφάνη, πρὸ
ἐτῶν ἐν τῇ στοᾷ τοῦ Ἀττάλου κατὰ μῆκος παραθέουσα κατω-
τέρω τῶν ἐπὶ τὸ ἐμβαδὸν αὐτῆς ἀγουσῶν βαθμίδων. Αἱ διπλαῖ
δὲ αὐταὶ αὐλακες ἐνταῦθα ἤσαν ποτε πάντως εἰς σχέσιν πρὸς
τι ὑδρυγωγεῖον, τὸ ὁποῖον ὕστερον ἀνεύρομεν ἐρχόμενον ἀπὸ
βορρᾶ καὶ ἐκβάλλον πρὸς τὸ ἐστρωμένον τοῦτο δάπεδον ἄνω-
θεν τοῦ ἄκρου τοῦ ὀχυρωματικοῦ σκέλους, τοῦ πρὸ μικροῦ
μνημονευθέντος, τὰ ὕδατα δὲ αὐτοῦ φαίνεται ὅπως δῆποτε
διατρίψαντα ἐνταῦθα καὶ τελέσαντα τὸ ἔργον των ἐξέβρουν
διὰ τῆς προμνημονευθείσης ὀπῆς καὶ ἐφέροντο περαιτέρω
πρὸς νότον κατ' εὐθείαν ἐπὶ ἠύλακωμένων ἄλλων πωρίνων
λίθων, ὧν τινὰς εὐρομεν ἐν τῇ θέσει των. Τί ἦτο δὲ ὁ χῶρος
οὗτος ὁ οὕτω καταβρέομενος; Ἦτο ἄρά γε εὐθύς ἔσω τῶν
τειχῶν τῆς πόλεως ἰδιωτικόν τι ἐργαστήριον, κναφεῖον φέρ' εἰ-
πεῖν, ποιοῦν πολλὴν χρῆσιν ὕδατος; ἀλλ' εἰς ταύτην τὴν ὑπό-

θεσιν ἐναντιοῦται τὸ εἰς δημοσίας πρέπον οἰκοδομὰς στερεὸν
 δὸς δ' εἰπεῖν καὶ πολυτελὲς τῆς κατασκευῆς ἦτο ἴσως ἀρχικῶς
 δημόσιον φυλακεῖον, προσερεϊδόμενον τῷ πρὸς τῇ πύλῃ τείχει, ἐν
 ὑστέροις δὲ χρόνοις, καταλυθέντων τῶν ἐσωτερικῶν διαχωρισμά-
 των, μετετρέπη εἰς ἄλλην χρῆσιν; Ἄδηλον ἡμῖν. Πάντως ὁ-
 μως βυζαντινὸν δὲν θὰ ἦτο. Τὰ δὲ ἐδῶ εὑρεθέντα κινητὰ ἐκ λί-
 θου καὶ ἄλλης ὕλης ἀρχαῖα οὐδὲν βοηθοῦσιν εἰς εἰκασίας ὁπω-
 σοῦν πιθανάς. Ἐν τεμάχιον βάρου τιμητικοῦ εἰς ἄνδρα τῶν
 Ῥωμαϊκῶν χρόνων, Ἀλαιέα τὸν δῆμον, καὶ ἐν ἐκ λίθου λευκοῦ
 σύμπλεγμα δύο θηλειῶν μορφῶν ἀκεφάλων, μεγέθους ἡμίσεος
 τοῦ φυσικοῦ, ἦσαν τὰ κυριώτατα τῶν εὑρεθέντων. Τὸ σύμ-
 πλεγμα δὲν εἶναι ἄμοιρον τέχνης καὶ χάριτός τινος. Κοινὸν
 σφέλας ἀνέχει ἀμφοτέρας τὰς μορφάς, ὧν ἡ μία κάθηται, γυ-
 μνὴ τὰ ἄνω, ἐπὶ βράχου καὶ στηρίζουσα ἐπ' αὐτοῦ τὴν δεξιάν
 της, ἡ δ' ἑτέρα τῶν μορφῶν ὅλη ἐνδεδυμένη παρίσταται προσ-
 νεύουσα αὐτῇ δεξιόθεν. Ἡ καθημένη ἴσως εἶναι Ἀφροδίτη.
 Πιθανὸν δὲ νὰ ὑπῆρχέ ποτε καὶ τρίτη μορφή ἀριστερόθεν, ἐνθα
 τὸ σφέλας κολοβόν. Ἀλλὰ τί ταῦτα πρὸς τὴν οἰκοδομὴν; οὐ-
 δὲν ἴσως. Διὰ τοῦτο ὅτε ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ παρελθόντος ἔτους
 τὸ λιθόστρωτον τοῦτο ἀπεκαλύφθη καὶ ἐπὶ τῶν αὐτῶ καλυπτόν-
 των χωμάτων τό τε σύμπλεγμα καὶ τὸ ῥηθὲν τεμάχιον βάρου
 ἀνατετραμμένα, καὶ ταῦτα πάντα ἐν ταῖς ἐφημερίσι διεσαλπύ-
 σθησαν, ἡμεῖς βυθίαν ἐτηρήσαμεν σιωπὴν, ἀσχάλλοντες ἐπὶ
 τῷ ὅτι δὲν εἶχομέν τι νὰ εἰπώμεν οὐδὲ πόρρωθεν ἐξηγητικὸν
 τοῦ τε παραδόξου δαπέδου καὶ τῶν ἐπ' αὐτοῦ εὑρεθέντων κινη-
 τῶν. Τώρα δ' ἐξ ἀνάγκης εἶπομεν ὅ, τι εἶπομεν, τὸ ἡμερολόγιον
 τῆς ἀνασκαφῆς ὀλίγον μόνον ἀπὸ τοῦ ξηροτέρου εἰς τὸ ὑγρό-
 τερον μεταποιοῦντες καὶ οὐδεμίαν ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις ἔχοντες
 ἀξίωσιν. Καταλείπομεν τώρα τὸν ἐσωτερικὸν τοῦτον χώρον
 καὶ ἐξερχόμενοι διὰ τοῦ ἀνοίγματος πύλης βαίνομεν πρὸς δε-
 ξιά παρὰ τὸν περίβολον. Εὐθὺς πρῶτον ἐν αὐτῇ τῇ κατ' ὀρθὴν
 γωνίαν καμπῇ αὐτοῦ πρὸς δύσιν παρίσταται ἐξοχὴ πυργοειδῆς

τετράγωνος ἀντιστοιχοῦσα ἀκριβῶς τῇ κατασκευῇ πρὸς νότον, οὕτως ὥστε οἱ εἰσπερχόμενοι ἔξωθεν εἰς τὴν πόλιν διὰ τῆς πύλης ταύτης εἶχον δεξιόθεν τε καὶ ἀριστερόθεν πύργους δύο τετραγώνους παχυτάτους πλησίον τῆς πύλης καὶ ἐν τῇ πρὸς τὰ ἔξω ἐνάρξει τῶν δύο τοῦ τείχους σκελῶν. Τὸ δὲ δεξιὸν σκέλος προχωρεῖ στερεὸν καὶ συμπαγές ὅλον ἄνευ γόμου ἐπὶ μέτρα περίπου 26, ἐκεῖ δὲ ἐκλείπει, χωρὶς νὰ γίνῃ ἰσομήκης τῷ ἐτέρῳ τῷ κατασκευῇ ἀριστερῷ, ὅπερ εἵπομεν ὅτι εἶναι 35 περίπου μέτρων, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν δύο κατὰ τὰ ἄκρα του πύργων. Καὶ αὕτη μὲν ἡ βραχυτέρας τοῦ σκέλους καὶ ἡ ὄχι ἐπιφανῆς ἐκλείψις του δι' ἔξοχῆς τινος ἦτο ὅτε ἐκεῖ ἐσκάπτομεν καὶ εἶναι ἔτι ὅπως οὖν διαταρακτικὴ διὰ τοὺς εἰθισμένους εἰς τὴν κανονικότητα τῶν ἔργων· ἀλλ' οἱ παλαιοὶ, φαίνεται, ἐσχεδίαζον μᾶλλον κατὰ τὰς χρεῖας των τὰ τοιαῦτα ὀχυρωματικὰ ἔργα, ὅπως ἐνίοτε καὶ οἱ νεώτεροι. Καὶ ἐδῶ λοιπὸν βλέπομεν στρεφόμενον τὸν περίβολον αἰφνης, διπλοῦν μὲν, ὡς ὁ περὶ οὗ ἀφηγήθημεν πέρυσι, λοξῶς δὲ ὀλίγον πρὸς δύσιν καὶ βορρῆν. Ἠκολουθήσαμεν τὴν διεύθυνσίν του ταύτην κατὰ τὸν τελευταῖον τοῦτον μῆνα ἐπὶ μέτρα περίπου 30 (*), ἐφ' ὅσων δηλ. μᾶς συνεχώρησαν οἱ λέγοντες ἑαυτοὺς κυρίου τῆς μεγάλης Στακτοθήκης, διότι ἐπ' αὐτῆς καὶ δὴ ἐπὶ τοῦ νοτιοδυτικοῦ ἄκρου τῆς ἐσκάπτομεν. Ἠλθαν δὲ εἰς ὄψιν ἡμῶν ἐσχάτως τὰ τοῦ περιόλου λείψανα, ὡς ἠλπίζομεν καὶ πως καὶ ὑπὲρ τὰς ἐλπίδας μας. Ἡ μὲν ἐσωτέρα πρὸς τὴν πόλιν γραμμὴ του ἐφάνη πολυγώνιος κατ' ἄμφω τὰς ὄψεις καὶ μετὰ γόμου ἐντὸς, ὡς ἡ προπερύσιον ἀποκαλυφθεῖσα, ἔχουσα δὲ καὶ αὕτη ὡς ἐκείνη ἓνα ὄρον ἐν ἀντιστοίχῳ πως θέσει πρὸς τὸν τοῦ Κεραμικοῦ ἐκεῖνον τὸν γνωστὸν ἡμῖν. Ἀλλ' οὗτος ὁ νέος δυστυχῶς δὲν διε-

(*) Πρῶτερον ὅμως διετρίψαμεν ἐβδομάδας τινὰς εἰς τὴν ἀνασκαφὴν τάφρου τινὸς κατὰ τὰ νότια καὶ ἀνατολικὰ μέρη τῆς Στακτοθήκης· τὰ δ' ἐκεῖ ἀποκαλυφθέντα δὲν φαίνονται τό γε νῦν πολὺ ἀξιαφῆγητα, ἅτε ὄντα, ἂν δὲν σφάλωμεν, τῶν ἐντὸς τῆς πόλεως ὁδῶν καὶ ἰδιωτικῶν οἰκιῶν λείψανα.

σώθη ἀκέραος. Μόνον ἡ βίασις του πρὸς τῷ τοίχῳ καὶ ἡ κατὰ τωθεν ἀρχὴ τῆς στήλης περιῆλθε μέχρις ἡμῶν, οὔσα στερεῶς διὰ μολύβδου ἐγκεκολλημένη, τὰ δὲ ἄνω της μέρη, ἔνθα ποτὲ ἦσαν τὰ γράμματα, ἔλειψαν. Ἀλλὰ καὶ οὕτως ἔχων εἶναι ἀξιοπεριέργος. Ὁ δὲ παχύτερος πρὸς τὰ ἔξω ἄλλος τοίχος, ὁ ἀποτελῶν τὴν δευτέραν ἐξωτέρω γραμμὴν, καὶ παράλληλος τοῦ πολυγωνίου εἶναι καὶ ἰσόδομος, ὅπως καὶ ὁ πέρυσιν ἀνακαλυφθεὶς, περὶ οὗ εἶχομεν Σᾶς εἶπει τότε τὴν γνώμην ἐνὸς τῶν ἡμετέρων συναδέλφων, ὅτι κατὰ τὰς διαστάσεις του φαίνεται συμφωνῶν πρὸς ὅσα λέγει ἡ γνωστὴ ἐκείνη ἐπιγραφὴ τῆς ἐπισκευῆς τῶν Ἀθηναϊκῶν τειχῶν, ἡ ἐκ τῶν χρόνων τῆς διοικήσεως τοῦ Ἀθρωνος υἱοῦ τοῦ Λυκούργου. Ὁ νῦν μάλιστα ἀναφανείς τοίχος, κατὰ τὸν αὐτὸν συνάδελφον, ὡς διατηρούμενος κάλλιον, ἔχει πλείονας τὰς ὁμοιότητας πρὸς τὰ ἐν τῇ ἐπιγραφῇ λεγόμενα. Ἀλλ' εἰς ταῦτα ἡμεῖς, καὶ περ εὐχαριστοῦμενοι μεγάλως, δὲν δυνάμεθα νὰ ἐνδιατρίψωμεν καὶ διὰ τὸ στενὸν τοῦ χρόνου καὶ διὰ τὴν ἄλλην ἡμῶν ἀδυναμίαν. Συγχαίρομεν μόνον τῇ Ἐταιρίᾳ ἐπὶ τῇ καλῇ ταύτῃ ἀνακαλύψει καὶ εὐχόμεθα νὰ μὴ κλονισθῶσιν ἐκ τῶν ὑστέρων αἱ παρατηρήσεις ἐφ' αἷς στηρίζεται. Εὐχόμεθα ἔτι νὰ διευκρινηθῇ τὸ προσεχὲς ἔτος, πῶς αἱ πάροδοι αἱ μεταξὺ τοῦ διπλοῦ περιβόλου ἐκλείοντο κατὰ τῶν ἔξωθεν πολεμίων, διότι αἱ μέχρι τοῦδε σκαφαὶ δὲν μᾶς ἀπεκάλυψαν τοῦτο. Παραλείποντες δὲ πολλὰ ἄλλα ῥητέα περὶ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης (*), ὁμῶς λέγομεν ἔν

(*) Εἰς τὰ παραλειπόμενα ἀνέγκουσι τὰ ἰδίως τεκτονικὰ, τὰ ἀναφερθέντα εἰς τὴν τεχνικὴν τοῦ περιβόλου κατασκευὴν, ἄλλα τε καὶ ἡ μνεῖα τῶν οὐκ ὀλίγων μεγάλων πωρίνων λίθων, οἵτινες ἔχοντες σχῆμα πυραμίδος ἐπιμήκως ἐδραζούσης, εὐρέθησαν σποράδην κείμενοι καὶ φαίνονται ὡς καταπεσόντες ἀπὸ τῶν ἀνωτάτων τοῦ περιβόλου ἐπάλλξεων, ὡσαύτως ἡ μνεῖα γέσιων τινῶν πωρίνων μεγάλων καλοῦ σχεδίου καὶ εἴτι ἄλλο τοιοῦτο. Ἐτι παρελείφθη καὶ τὸ ὅτι ἐπὶ τῆς βορείας ἄκρας τοῦ πρὸς νότον τοῦ ὄχουτοῦ παχέος τοίχου, ἀφοῦ ἀπεκομίσθησαν τὰ ἀπὸ πέρυσιν ἐκεῖ ἀπομείναντα χρώματα καὶ ἐγυμνώθη ἡ γωνία του, ἐφάνη εἰς σπόνδυλος κίονος ἰστάμενος ὀρθός, ὡς οἱ ἄλλοι ἐκείνοι τρεῖς, ὧν ἐ-

τι, ὅπερ θεωροῦμεν ὡς ἀναγκαῖον τοῦ περὶ αὐτῆς λόγου συμπλήρωμα. Ἐντὸς τοῦ χώρου τῆς προπέρουσιν ἀνακαλυφθείσης διπλῆς τοῦ περιβόλου γραμμῆς, ἔνθα ὁ ὄρος τοῦ Κεραμεικοῦ, ἐσκάψαμεν ὀλίγον καὶ τὸ παρελθὸν ἔτος, πολὺ δὲ πλείοτερον τοῦτο, θέλοντες νὰ ἐξετάσωμεν τὴν ποιότητα τῆς γῆς ἀκριβέστερον. Εὐρόμεν δὲ αὐτὴν φορητὴν οὔσαν τὸ πλείστον καὶ ἀνάμικτον θραύσμασι κεράμων καὶ ἄλλων ὑλῶν, τὸ δὲ περιεργότατον, εἰς τὰ πλησιέστατα τῷ πολυγωνίῳ τοίχῳ μέρη (*) ἡ σκαφὴ ἔδειξεν οὐκ ὀλίγους τάφους. Τὰ ὅστ᾽ ἦσαν εἰς μέτριον βᾶθος ἐνὸς ἕως ἐνὸς καὶ ἡμίσεος μέτρου ἢ ἀπλῶς ἐν τῇ γῇ τεθαμμένα ἢ ἐν ἀγγείοις πηλίνοις τεθειμένα μετὰ τὴν καῦσιν, ἐν μόνον ἀγγεῖον παρατηρήθη ὃν περιπεφραγμένον κύκλῳ λίθοις μικροῖς, τὰ δὲ ἄλλα ἀπλῶς κεχωσμένα ἄνευ τινὸς κατασκευῆς. Οὐδὲν τεθεμελιωμένον μνηῆμα ἐφάνη, οὐδεμία στήλη γλυπτὴ ἢ ἀπλῶς ἐνεπίγραφος. Τὰ ἐν τοῖς ἀγγείοις εὐρεθέντα κτερίσματα ἦσαν χαλκᾶ τινὰ καὶ χρυσᾶ κοσμήματα, οἷον περόναι, δακτύλιοι, κρίκοι ἀπλῆς τέχνης, καλλίονα δὲ πως τὰ χαλκᾶ. Τὰ δὲ ἀγγεῖα αὐτά, τὰ τε μεγάλα (μέχρι 80 ἑκατοσῶν μέτρου) καὶ τὰ μικρά, ἦσαν πάντα, ἄνευ ἐξαιρέσεως, ῥυθμοῦ ἀρχαϊκοῦ ἐκ τῶν ἐχόντων γραπτὰ κοσμήματα μόνον, συνιστάμενα ἐκ γραμμῶν καὶ κύκλων ποικίλως διατεθειμένων κατὰ πλείονας ζώνας, τὸ πολὺ δὲ εἶχόν τινὰ τῶν μικροτέρων ἀγγείων καὶ πτηνὰ γεγραμμένα, πρὸς δὲ τούτοις οὐκ ὀλίγα ἀγ-

μνημονεύσαμεν πέρουσιν. Παρελείφθη τέλος καὶ τὸ ὅτι πολλαχοῦ τῆς ἀνασκαφῆς ἀγωγοὶ ὑδάτων μείζονες καὶ ἐλάσσονες κεράμιοι πρὸς διαφόρους διευθύνσεις εὐρέθησαν, καὶ τὸ πλῆθος τῶν διαφόρων μικρῶν ἀρχαίων ἀντικειμένων, γλυπτῶν καὶ ἐνεπιγράφων, καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτο.

(*) Τούτου τοῦ πολυγωνίου τοίχου ἡ κατωτάτω βᾶσις γυμνωθεῖσα τῆς γῆς ἔδειξεν ὅτι σύγκειται ἐξ ἐνὸς καὶ μόνου δόμου πλίνθων κανονικῶν πωρίων τοῦ μαλακωτέρου εἴδους καὶ ὄχι πολὺ μεγάλων. Δὲν εἶναι λοιπὸν πολυγώνιος ὁ τοῖχος μέχρι τῶν κατωτάτω, ὡς εἴπομέν ποτε ἐν τῇ λογοθεσίᾳ τοῦ ἔτους 1872, σελ. 10, ὡς μὴ ἐξετασθέντων τότε ἀκόμη ἱκανῶς τῶν θεμελίων.

γεία κυκλοτερῆ, ἐν εἶδει ταμβακοθήκης πεπλατυσμένα, εὐμε-
γέθη δέ, εἶχαν ἐπὶ τοῦ πώματος ἀντὶ λαβῶν ἀνὰ τρία ἰσπάρια
ὀρθὰ προσκεκολλημένα, ἀρχαϊκοῦ καὶ ταῦτα ρυθμοῦ, οἱ πάτοι
δὲ τούτων τῶν ἀγγείων ἔξωθεν ἦσαν ἐκ τῶν ἐπιμελέστατα γρυ-
πτοῖς κοσμήμασι πεποικιλμένων, ὡς καὶ πᾶσα ἡ ἔσω καὶ ἔξω
ἐπιφάνειά των. (*) Ἡ ὑπαρξίς ἐνταῦθα τάφων τοιούτων τεκμη-
ριοί, ὅτι ὁ τόπος οὗτος δὲν ἦτο ἀνέκαθεν περιειλημμένος ὀχυ-
ριωματικοῖς τοίχοις, ἀλλ' ἄνετος εἰς ταφὴν νεκρῶν, καὶ ὅτι ἡ
γραμμὴ τοῦ περιβόλου τούτου εἶναι αὐτὴ ἐκείνη, ἣτις ἐχαρά-
χθη ἐπὶ Θεμιστοκλέους, ὅτε κατὰ τὸν Θουκυδίδην «μείζων ὁ
περίβολος πανταχῇ ἐξήχθη τῆς πόλεως.» Καὶ ἡ ἔλλειψις δὲ
ἐπιταφίων στηλῶν αὐτὸ τοῦτο τεκμηριοί. Αἱ στηλῆαι βέβαια
καθηροῦντο τότε ἐν τῇ σπουδαστικῇ τειχίσει καὶ ἐχρησίμευον
ὡς ὑλικὸν οἰκοδομίας ἢ ἐξετοπίζοντο ἄλλως.

Εἰς τὴν ἀνασκαφὴν ταύτην καὶ εἰς σχετικὰ τινα πρὸς αὐτὴν
ἔργα, ὧν περιττὸν νὰ γίνῃ μνεῖα εἰδική, ἔδαπανήθησαν καθ'
ὄλον τὸ ἔτος δρ. 17, 115. Ἀπεκομίσθησαν δὲ μέτρα χώμα-
τος τετραγωνικὰ 12,415.

Βα ἀνασκαφὴ ὀλιγοήμερος μὲν καὶ ὀλιγοδάπανος, καθαρὸν
δὲ ἡμῖν κέρδος ἀρχαιολογικὸν παρασχοῦσα, ἐγένετο τέλη Μαρ-
τίου καὶ ἀρχῆς Ἀπριλίου ἐν τῷ βορείῳ ἄκρῳ τῆς ἐνταῦθα Ἀτ-
τάλου στοᾶς. Ταύτην τὴν στοᾶν ὁσάκις ἐν ταῖς μέχρσι
τοῦδε ἐνιαυσίαις λογοδοσίαις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1862 ἀνεφέρομεν
διὰ τι ἔργον αὐτόθι τελεσθὲν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου, πάντοτε ἐξη-

(*) Ἐκ τούτου, ὡς καὶ ἐξ ἄλλων τινῶν σχημάτων τῶν ἐν ἀρχαίοις τάφοις
εὐρισκομένων ἀγγείων, συμπεραίνεται εἰκότως, ὅτι πολλὰ τούτων οὐδαμῶς εἰς
οἰκιακὴν χρῆσιν ἤρπασον. Πῶς λ. χ. ἀγγεῖον μέγα καὶ βαρὺ, ἔχον κάτω ἀντὶ
βάσεως τρεῖς τοιούτους πόδας U (οἷον εἰ ἀνεστραμμένα λαβὰς ἢ ἄτα), δύναται
νὰ τελεῖ τὸ ἔργον του ἐν τῷ κοινῷ βίῳ; Καὶ ὅμως εὐρομεν ἐδῶ τοιοῦτο ἐν.
Ἐχει δὲ τὸ Μουσεῖον ἡμῶν καὶ μίαν τῶν μεγίστων στενομάκρων ὑδριῶν πεποι-
κιλημένην γραφαῖς ἀρίσταις, ἐκ Φαλήρου, ἣτις βάσιν μὲν ἔχει κανονικὴν, πάτου δὲ
(fond) ὄλως στερεῖται. Ἐπομένως οὐδὲν οὔτε ὑγρὸν οὔτε ξηρὸν ἠδύνατο νὰ
δεχθῆ.

γήματικώτερον τὴν ἐδηλοῦμεν διὰ προσθήκης τοῦ ὀνόματος ἐρειπίων μεταγενεστέρων καὶ χριστιανικῶν, τῶν αὐτῆ προσωκοδομημένων, καὶ διὰ μνείας τοῦ ἀσυνομικοῦ τῆς πόλεως τμήματος, ἐν ᾧ κεῖται, ἵνα γινώμεθα ἀμέσως καταληπτοὶ εἰς τοὺς ἀκούοντας· ἀλλὰ φέτος πλέον ὄχι. Ἀξιοῦμεν, οἱ ἑταῖροι, οἱ ὀλίγοι τε φίλοι τε ἐνταῦθα συνερχόμενοι, νὰ ἔχωσιν ἤδη παρακολουθήσει φιλαρχαίως τὰ τοῦ Συμβουλίου ἔργα τόσον, ὥστε νὰ μὴ χρήζωσι πλέον τῶν προσθηκῶν ἐκείνων, εὐθύς δὲ ἅμα ἀκούουσι τὸ ὄνομα τῆς οὕτως εἰπεῖν πρωτοτόκου ἐκείνης θυγατρὸς τῆς πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν ἀναβιώσεως ἡμῶν Ἑταιρίας, νὰ τὴν ἀνεθυμῶνται καὶ τὴν ἀναπαριστάνωσιν ἐν τῇ φαντασίᾳ των ἐναργῶς κατὰ τε τὸ σχῆμα καὶ τὴν τοπικὴν θέσιν τῆς καὶ νὰ ἐναθρόνωνται δὲ ἐπ' αὐτῆ. Δὲν μᾶς φαίνεται, κύριοι, διόλου ὑπερβολικόν, ἐν πλήθει τόσων ἐξιμβλωμάτων, ἄπερ γεννᾷ ἀνωδύνως καθ' ἑκάστην ἢ εἰκαστικὴ τινῶν τοπογραφία ἐτοιμοθάνατα, νὰ ἔχη ἡ ἡμετέρα Ἑταιρία στοργὴν μητρικὴν πολλὴν ἐπὶ τέκνῳ, τὸ ὁποῖον αὐτῆ ἐπιπόνως εἰς φῶς παρήγαγεν ἐπὶ ἱστορικοῦ ἐδάφους βαίνουσα βιώσιμον καὶ προσπαθεῖ, ἀνευδότης αὐτὸ εἰς μέγεθος καὶ κάλλος ἀυξάνουσα διὰ τῶν ἀνασκαφῶν, νὰ καταστήσῃ ἀνεξίτηλον τὴν εἰς τὸ ληξιαρχικόν γραμματεῖον τῆς ἐπιστημονικῆς ἀρχαιολογίας ἐγγραφὴν του. Κίμαι πρὸς τούτοις τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος οἰκοδόμημα στοᾶ· στοᾶ δὲ ἐν Ἑλλάδι, ἀρίδηλοι κατὰ τὸ σχέδιόν των καὶ ὑπεράνω τῆς γῆς ὑψούμεναι, πόσαι ἄλλαι γνωρίζονται; οὐδεμία. Διπλοῦς ἄρα ὁ λόγος τῆς ἡμῶν ὑπὲρ τοῦ κτισματος τούτου ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μερίμνης, ὅσάκις αἱ δυσχερεῖς περὶ αὐτὸ χωρικαὶ περιστάσεις τὸ συγχωροῦσιν. Ἠξεύρετε δηλαδή, ὅτι πολλαὶ ἐκεῖ ἀκόμη ἰδιωτῶν οἰκίαι καὶ οἰκόπεδα καὶ ὁδοὶ δὲ τινες στεναὶ δύο ἐμποδίζουσι τὴν Ἑταιρίαν νὰ ἀναδείξῃ ἐν συνεχείᾳ τὸ μακρότατον τοῦτο τῶν ἐν Ἀθήναις ἀρχαίων κτισμάτων. Κατὰ τὸ ἔτος δὲ τοῦτο, ἂν καὶ τὸ Συμβούλιον εἶχεν ἀνά χειρας τὴν περὶ ἧς ἤδη ὠμιλήσαμεν ἐργασίαν, πολλῆς δεομένην ἐπιμελείας,

ὁμῶς λαβὸν ἀφορμὴν ἀπὸ τινος εἰς αὐτὸ γενομένης δηλώσεως περὶ τοῦ ὅτι σώζεται δῆθεν παρὰ τὸ βόρειον τῆς στοᾶς ἄκρον εἰς ὀλίγον βάθος ἐν τῇ γῆ κρυπτόμενον ἄγαλμά τι, ἀπεφάσισε νὰ σκάψῃ ἐκεῖ δοκιμαστικῶς. Ὁ δηλωθεὶς τόπος ἦτο ὁ γόμος τοῦ ὀχυρωματικοῦ τοίχου, ὅστις ἀπὸ τοῦ προμνησθέντος βορείου τῆς στοᾶς ἄκρου, ἀκριβέστερον δ' εἰπεῖν ἀπὸ τοῦ ὀπισθίου τοίχου τοῦ δευτέρου δωματίου, χωρεῖ πρὸς ἀνατολὰς καὶ νότον (*). Τόσῳ δὲ μᾶλλον ἐπελήφθημεν τῆς ἀφορμῆς, ὅσῳ ἠλπίζομεν, ὅτι καὶ ἂν δὲν ἤθελεν εὐρεθῆ τὸ ἄγαλμα, ἄλλα ὁμῶς ἐκ τοῦ γόμου ἀρχαῖα πάντως ἤθελαν ἐξαχθῆ, ὅπως καὶ ἄλλοτε. Καὶ τὸ μὲν ἄγαλμα μετὰ σκαφὴν ἡμερῶν τινῶν δὲν εὐρέθη, εἴτε διότι ποτὲ δὲν ὑπῆρξεν ἐκεῖ, εἴτε διότι δὲν ἐσκάψαμεν εἰς ἰκανὸν βάθος, φοβούμενοι τὴν κατάπτωσιν τοῦ γειτονικοῦ μεσοτοίχου, τεθεμελιωμένου ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς πρὸς βορρᾶν ὄψεως τοῦ ὀχυρωματικοῦ τοίχου, ἐξήχθησαν δὲ ἐκ τοῦ γόμου ὄχι πολὺ σημαντικά τινα καὶ γλυπτὰ τεμάχια καὶ δύο τρεῖς ὀλιγογράμματοι ἐπιγραφαί, ὧν μία τιμητικὴ εἰς τινα Ῥωμαῖον τῆς τῶν Κορνηλίων Λέντων οἰκίας, προσωνυμούμενον αὐγορα, ἦτοι οἰωνοσκόπον (**). Ἀποτυχόντες λοιπὸν οὕτως, ἐσκέφθημεν νὰ διαλύσωμεν καὶ ἐπὶ μέτρα τινα τὴν ἐσωτέραν τοῦ ὀχυρωματικοῦ τοίχου ὄψιν, ἧς ἡμεῖς ἐντελῶς κύριοι, ἵνα ἐλευθερώσωμεν τὴν στοᾶν ἀπὸ τοῦ ξένου τούτου προσκολλημάτος, καὶ ἐποιήσαμεν τοῦτο. Ἀνεγνωρίσθη δέ, ὅτι πάντες σχεδὸν οἱ μεγάλοι λίθοι ἐξ ὧν συνίστατο, τὸ μὲν ὑμήττειοι, τὸ δὲ πώρινοι, ἀνήκόν ποτε εἰς διάφορα μέρη αὐτῆς τῆς στοᾶς. Ὅθεν ἠθέτησαμεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐκεῖ αὐλῇ ὀλίγον περαιτέρω. Ἐπειτα δὲ εὐρισκόμενοι ἅπαξ εἰς ἔργον ἐνταῦθα, ἐβουλεύθημεν νὰ ἀπο-

(*) Ἴδε τὸ ἐν τῇ λογοδοσίᾳ τοῦ ἔτους 1861 σχέδιον.

(**) Ἴσως εἶναι ὁ Γναῖος Κορνήλιος Λέντος Γναίου υἱός, augur, ὑπατος τοῦ 44 πρὸ Χρ. ἔτους κατὰ τοὺς Fastos Capitolinos. Μνημονεύει αὐτοῦ ὄχι εὐφήμως ὁ Σενέκας ἐν τῷ de beneficiis II, 28. Ἴδε καὶ Σουητώνιον ἐν Tiber, 49, καὶ Δίωνα Κάσιον ἐν 54, 24.

κομίσωμεν καὶ ὄγκον τινὰ χωμάτων, ἀπὸ τοῦ βορειοτάτου τῆς στοᾶς δωματίου πρὸς δυσμὰς ἐκτεινόμενον, τὸν ὁποῖον, ὅτε πρὸ ἐτῶν αὐτοῦ ἐσκάπτομεν, δὲν εἶχομεν θίξει, ἵνα μὴ παρὰ πολὺ πλησιάζωμεν εἰς τὰ θεμέλια τῆς γείτονος οἰκίας, ἣτις τότε ἔτι δὲν εἶχεν ἀγορασθῆ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, νῦν δὲ ἦτο ἡγορασμένη χάριν καθαιρέσεως, ὥστε ἡδυνάμεθα ἀφόβως νὰ πλησιάζωμεν. Ἀποκομίζομένων δὲ τῶν χωμάτων ἐμελλε νὰ φανῆ, ἂν τὸ βόρειον τῆς στοᾶς μέρος εἶναι ὁμοίως ἐκτισμένον, ὡς τὸ ἀνασκαφὲν νότιον καὶ ἂν σώζεται καὶ αὐτοῦ ὃ τε τοῖχος ὁ πρὸς δυσμὰς ὁ περικλείων τὸ βάθος ἢ πλάτος τῆς στοᾶς καὶ μία ἐν αὐτῷ μεγάλη καὶ μία μικρὰ θύρα, ὡς ἐκεῖ. Ἐδῶ λοιπὸν ἐπετύχομεν κατὰ τι μὲν ἦττον τῶν ἐλπίδων, κατὰ τι δὲ πλέον. Διότι τοῦ τοίχου τὸ κατώτερον μέρος, ἐξ ὀγκωδῶν Ὑμηττείων λίθων συγκείμενον εὐρέθη σωζόμενον ἐπὶ μέτρα $9 \frac{1}{2}$ πρὸς δυσμὰς, ὅχι δηλ. μέχρι τοῦ ἄκρου ὀρθοστάτου, ὡς ἐν τῷ νοτίῳ μέρει, οὔτε ἔχον ὅλον τὸ ὕψος του ὡς ἐκεῖ τὸ ἐκ πωρίνων λίθων. Μὴ σωζόμενον δὲ μέχρι τοῦ ὀρθοστάτου δὲν δεικνύει, φυσικῶ τῷ λόγῳ, οὐδὲ τὴν πλησίον αὐτοῦ (ἂν τὴν εἶχε ποτε) μικρὰν θύραν, ἀντίστοιχον τῇ τοῦ νοτίου μέρους. Καὶ ἐδῶ εἶναι τὸ ἦττον τῶν ἐλπίδων μας, τὸ δὲ πλέον εἶναι τόδε. Τῆς μεγάλης θύρας, τῆς πλησιέστατα τῷ βορειοτάτῳ δωματίῳ, ἐφάνη σωζόμενον κάτω τὸ ἀνοιγμα τῶσον πλατὺ ὅν, ὅσον καὶ τὸ τῆς ἐν τῷ νοτίῳ μέρει ἀντιστοίχου καὶ εἰς ὕψος μέτρου $1 \frac{1}{2}$ (*). Τὸ δὲ περιεργότατον, ἐφάνησαν

(*) Περὶ τῆς ἐν τῷ νοτίῳ μέρει μεγάλης θύρας εἶχομεν εἰπεῖ ἐν τῇ ἐπετίφῃ λογοδοσίᾳ τοῦ 1860, σελ. 9, ὅτι εἶναι ἀψιδωτή, καὶ τοῦτο ἐπαναλαμβάνομεν καὶ σήμερον, ἂν καὶ τῆς θύρας ἡ ὄψις, ὡς ἔχει νῦν, δὲν ἔρχεται εἰς βεβαίωσιν τῶν λόγων μας, διότι πρὸ ἐτῶν τινῶν λίθος εἶς μέγας ἄνωθεν τῆς παραστάδος μεμορφωμένος οὕτως, ὥστε νὰ δεικνύη ἀριδιήλως τὴν ἔναρξιν τῆς ἀψίδος, κατέπεσε μετὰ τῆς παραστάδος καὶ δὲν φαίνεται πλέον ἐπὶ τῆς θέσεώς του, ἀλλὰ σώζεται ὁμως. Ὁ δὲ Ussing ἀγνοῶν τοῦτο ἐδυσπίστησεν εἰς τὴν ἔκθεσιν ἡμῶν καὶ ἄλλα παρὰ τὰ ὄντα ἔγραψεν ἐν σελ. 11 τῆς πραγμα-

σωζόμενα ἔθεν τῶν παραστάδων πρὸς τὰ ἔξω ἀνὰ ἐν ἐδῶλιον μαρμάρινον καλῶς εἰργασμένον, καὶ συνεχόμενον ὀργανικῶς τῇ θύρᾳ, τοῦθ' ὅπερ ἐν τῷ νοτίῳ μέρει δὲν ὑπάρχει ἢ διότι ποτὲ δὲν ὑπῆρξεν ἢ διότι δὲν διεσώθη. Ὅταν λοιπὸν προσεχῶς καθαιρεθῇ ἢ προμνησθεῖσα τοῦ δημοσίου οἰκία καὶ ἀνασκαφῇ ὁ τόπος μέχρι τῆς ὁδοῦ Ἀδριανοῦ, τότε θὰ γνωσθῇ ἐν ὁποίᾳ σχέσει τὰ ἐδῶλια ταῦτα εἶναι πρὸς τὸν ἐκεῖ παράλληλον καὶ ὀλίγον βορειότερον καὶ χαμηλότερον εὐρισκόμενον μεγαλόλιθον τοῖχον, τὸν ὑποτιθέμενον τοῦ περιβόλου, καὶ ἂν ἀπὸ τῶν ἐδῶλιων βαθμίδες τινὲς ἄγωσιν εἰς τὸ κατώτερον ἔδαφος. Πάντως ὅμως καὶ νῦν τὰ ἐδῶλια ταῦτα εἶναι ἀξιόλογα, ὡς δείγμα τῆς ποικιλίας καὶ τοῦ κόσμου ἅπερ προσετίθεντο εἰς τὰς ἄλλως ἀπλᾶς καὶ μεγαλοσχήμεους στοϊκὰς οἰκοδομὰς.

Ἐπειδὴ δὲ μετὰ μακρὸν διάλειμμα χρόνου ἐδόθη ἡμῖν ἀφορμὴ λόγων περὶ τῆς οἰκοδομῆς ταύτης, ἃς ῥηθῆ ἔτι καὶ τόδε πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ποτὲ δοθείσης παρ' ἡμῶν περιγραφῆς αὐτῆς καὶ τοῦ συνεκδοθέντος σχεδίου, τὰ ἑποῖα δὲν ἦτο δυνατὸν τότε νὰ μὴ ἔχωσιν τινὰς ἀτελείας (*). Περὶ τὰ μέσα Μαρτίου ἐνεστῶτος ἔτους πικρητηρήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐκ Βερολίνου ἀρχιτέκτονος Adler ἐπὶ τῆς ἐξωτέρας ἐπιφανείας τοῦ πωρίνου τοῖχου, ὅστις ἐν τῷ νοτίῳ μέρει ὀρίζει τὸ πλάτος ἢ βῆθος τῆς στοᾶς, χηρίγματα δέκκ πάνυ σαφῆ ἀνιόντα κλιμακῆδον ἀπὸ τῆς βῆσεως τῆς μικρᾶς ἐκεῖ θύρας εἰς ἀνατολικὴν διεύθυνσιν.

τείας του Kong Attalos Stoa i Athen. Kjobenhavn, 1873, διότι τῷ ἐφάνη ὅτι ὁ γενικὸς χαρακτήρ τῆς οἰκοδομῆς δὲν ἐπιδέχεται ἀψίδωσιν Ἄλλ' ὁ τοιοῦτος τρόπος τῆς κατὰ πρόληψιν ἀναπαραστάσεως τῶν ἀρχαίων οἰκοδομῶν ἐβλάψεν ἤδη πολλὰκις τὴν ἱστορίαν τῆς τέχνης.

(*) Ἐν τρισὶν ἐπιτεταίσις λογοδοσίαις ταῖς τῶν ἐτῶν 1860, 61 καὶ 72 εἶναι κατατεταμημένη ἡ περιγραφή καὶ οὐδαμοῦ ἀρτία ἐξ ἀνάγκης πολλῆς. Δύο δὲ σχέδια ἐξεδόθησαν ἐν ταῖς λογοδοσίαις τοῦ 1860 καὶ τοῦ 61 καὶ αὐτὰ ἀτελῆ κατὰ τινὰ. Ἄλλ' οὐδὲ τὸ τοῦ Ussing σχέδιον, ἂν καὶ ἔχει πλείονας λεπτομερείας, εἶναι ἄμοιρον σφαλμάτων ἢ πλήρες.

Ταῦτα δὲ τεκμηριοῦσιν, ὅτι κλίμαξ τις ἐκεῖ ποτε προσερεϊδομένη ἤγε τοὺς ἀνθρώπους εἰς τὸ ὑπερῖον τῆς οἰκοδομῆς, τὸ ὁποῖον πάντως ὑπῆρχεν ὑπερθεῖν τῶν 21 δωματίων, ὧν τὸ πολὺ ὕψος ἀνέκαθεν ἐθεωρήθη παρὰ πάντων ὡς πιθανολογοῦν τὴν ὑπερξῖν ὑπερώου. Νῦν δ' ἔρχονται ἐπικουρικὰ πρὸς ταύτην τὴν ἀντίληψιν τὰ ἔχνη τῆς κλίμακος. Ἀλλὰ καὶ πρότερον εἶχον παρατηρηθῆ ἔντος τοῦ πρώτου νοτιωτάτου δωματίου ἔχνη κλίμακος ἄλλης· ἀλλ' ἐκ λήθης δὲν ἐσημειώθη τοῦτο μέχρι τοῦδε ἐν ταῖς λογοδοσίαις.

Τοσαῦτα ἔστωσαν εἰρημένα περὶ τοῦ ἐν τῇ Ἀιτάλιου στοᾶ ἔργου, εἰς ὃ ἐδαπανήθησαν δρ. 271. 80, ποσὸν ἀσίμαντον ὡς πρὸς τὰ εὐρεθέντα.

Εἶναι καὶ μία μονοήμερος ἀνασκαφὴ μνημονευτέα, γενομένη ἐν τινι οἰκοπέδῳ ἐπὶ τὰ δεξιὰ τοῦ Ἰλισσοῦ, ὡς ἐκατὸν βήματα πρὸς δυσμὰς τῆς ἐπὶ τὸ νεκροταφεῖον ἀγούσης γεφύρας. Μνημονευτέα δὲ ἡ ἀνασκαφὴ αὕτη κρίνεται μάλιστα διὰ τὸ εὐκόλον ἦθος τοῦ κυρίου τοῦ οἰκοπέδου Παναγ. Δημητρίου, ὅστις εὐρὼν ἐν τῇ σκαφῇ τῶν θεμελιῶν τῆς οἰκίας του μεγάλην βάρου πλίνθον ἔχουσαν ἐπιγραφὴν χορηγικὴν, τῶν καλῶν μὲν τῆς Ἑλλάδος χρόνων, ὄχι δὲ πλήρη, ἀνήγγειλε τοῦτο αὐθόρμητος εἰς τὸ τῆς Ἑταιρίας Συμβούλιον καὶ ἐπέτρεψεν αὐτῷ νὰ σκάψῃ ἐλευθέρως περαιτέρω, ἴσως προσευρεθῶσι καὶ τὰ λείποντα τῆς ἐπιγραφῆς καὶ τι ἄλλο. Ἡ σκαφὴ γενομένη ἱκανῶς διὰ δύο ἡμερομισθίων δὲν ἔδειξέ τι περιπλέον, ἐρῆνη δὲ, ὅτι ἡ τοῦ βάρου πλίνθος δὲν ἦτο ἐκπαλαι ἐκεῖ θεμελιωμένη, ἀλλὰ εἶχεν ἐνοικοδομηθῆ ἐν τινι κοινῷ τοίχῳ, ἄλλοθεν ποθεν ἐκεῖ καταντήσασα (*). Ὁ δὲ Παν. Δημητρίου ἐδωρήσατο τὴν χορηγικὴν ἐπιγραφὴν εἰς τὴν Ἑταιρίαν. Τοῦτον τὸν ἀνδρα, ὄντα

(*) Οὕτω καὶ ἐν ἄλλῃ οἰκίᾳ, παρακειμένη τῇ τοῦ Παν. Δημητρίου, εὐρέθησαν, ὡς ἀφηγήθημεν ἐν τῇ περυσινῇ λογοδοσίᾳ, πλείονα χορηγικὰ μνημεία, οὐ κατὰ χώραν.

τῆς μεσαίας καί τι κατωτέρω τάξεως, ἔπρεπε νὰ μιμηθῶσιν ἐν τοῖς τοιοῦτοις οἱ πολὺ ὑψηλότερα ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀναστρεφόμενοι· ἀλλὰ πολλοῦ γε καὶ δέουσι. Παράδειγμα ὁ Λ. Μελάς, ὁ προπέρυσι κατασκεπάσας τὴν γραμμὴν τοῦ περιβόλου τῆς πόλεως, ἦν εὖρεν ἐν τῇ σκαφῇ τῶν θεμελίων τῆς οἰκίας του, τῆς βορειοδυτικῶς τοῦ ὑπουργείου τῶν οἰκονομικῶν.

Ταῦτα εἶναι τὰ ἀνασκαφικὰ ἔργα τοῦ ἔτους. Ἐδοκίμασε δὲ τὸ Συμβούλιον καὶ ἐπισκευήν τινα νὰ κάμῃ, τὴν τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς τοῦ ἐπὶ Σουνίῳ, ὡς τοῦτο προεδήλου ἡ περυσινὴ λογοδοσία. Ἄλλ' ἐγένετο μόνον τὸ μάλιστα κατεπεῖγον αὐτόθι ἔργον διὰ τῆς προθύμου ἐπιστασίας τοῦ ἐν Λαυρίῳ πρώην οἰκονομικοῦ ἐφόρου Ἰω. Μοσχονησίου, παρακληθέντος ἐπὶ τούτῳ ὡς ἐταίρου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου. Οὗτος ὑπεστήριξεν κτίσματι στερεῶ ἐν μέρος τοῦ πρὸς βορρᾶν στυλοβάτου τοῦ ναοῦ, χρῆζον τοιαύτης ἐπιμελείας. Ὑστερον δὲ κατὰ μῆνα Αὐγούστον ἀπῆλθον καὶ τρεῖς τῶν Συμβούλων ἐπὶ τὸ Σούνιον, ὁ Σ. Σωτηρόπουλος, ὁ Ε. Καστόρχης καὶ ὁ ἀναγινώσκων ταῦτα, ἐπιβάντες ἐθνικοῦ πλοίου κατ' ἄδειαν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ναυτικῶν καὶ συμπαραλαβόντες καὶ τὸν προθύμως προσενεγκόντα τὴν ἀπὸ τῆς τέχνης συνδρομὴν του ἀρχιτέκτονα Κων. Δεινοκράτην. Οὗτοι ἐπεθεώρησαν τὸ ἀξιόλογον λείψανον τοῦ ναοῦ, ἠρεύνησαν τὴν ἐπ' αὐτὸ κλιμακωτὴν προσανάθασιν καὶ τὸ σωζόμενον μέρος τοῦ ἱεροῦ περιβόλου καὶ ἐμελέτησαν τὸ ὅλον ἐπὶ σκοπῶν προσεχοῦς τινος ἀνακαθάρσεως καὶ ἀναδείξεως ἐπὶ τὸ βέλτιον, ἐν μέρει δὲ καὶ ἐπισκευῆς τοῦ πρὸς νότον ἐπιστυλίου. Εὐχαριστήθησαν δὲ ἰδόντες, ὅτι ἂν καὶ ἄλλως πολὺ ἡμελημένος εἶναι ὁ ναὸς διὰ τὸ μὴ παραφυλάττειν ἐκεῖ τινα φύλακα, ὅμως τὰ πρὸς τῇ κρηπίδι κατακείμενα ἀνάγλυφά του, τὰ ἐκ τῶν μετοπῶν, κατάκεινται ἔτι πάντα οὕτω, ὡς τὰ περιέγραψε καὶ ἀπρηρίθμησε πρὸ δεκαετηρίδων τριῶν ὁ Λουδ. Ρόσσιος καὶ οὐδὲν αὐτῶν ἔλειψε. Μετεκόμισαν δὲ

οἱ Σύμβουλοι εἰς Ἀθήνας τούτων μὲν οὐδέν, ἐν δὲ ἀπωτέρω τοῦ ναοῦ εὐρόντες μέγα ἐκ λίθου λευκοῦ ἀνθεμωτὸν ἀκροστόλιον, ὑποπτεύσαντές πως ὅτι δύναται νὰ συληθῇ εὐκολώτερον τῶν ἄλλων πέριξ λειψάνων.

Ἄγορα ἰ ἀρχαίων ἀντικειμένων διαφόρου ὕλης καὶ τέχνης πρὸς πλουτισμὸν τοῦ Μουσείου τῆς Ἐταιρίας, τοῦ ἐν τῷ Βαρβακείῳ, ἐγένοντο καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ὡς γίνονται ἀπὸ ἐτῶν ἤδη, ὀλιγώτεροι δὲ παρ' ἄλλοτε, τὸ μὲν διότι ὀλιγώτερα ἐν γένει ἄξια λόγου ἐκομισήθησαν εἰς ὄψιν τοῦ Συμβουλίου, τὸ δὲ διότι δὲν συνεφωνήσαμεν μετὰ τῶν πωλητῶν, τιμιουλκούντων ὑπερμέτρως. Ἐδαπανήθησαν δὲ ὅμως δι' ἀγορασθέντα ἀρχαῖα δρ. 2284:35. Τῶν ἀγορασθέντων μνείας ἰδιαιτέρας κρίνομεν ἄξια εὐμεγέθη τινὰ καὶ ἰδιόσχημα ἀγγεῖα πήλινα, πεποικιλμένα κοσμήμασι τέχνης ἀρχαϊκῆς, ἐξορυχθέντα ὑπὸ ἰδιωτῶν ἐξ ἱκανοῦ βάθους ἐν τοῖς γηπέδοις τοῖς καταντικρὺ τοῦ ὄρφανοτροφείου Χατζῆ Κώστα πρὸς νότον. Ταῦτα, πολλαχῶς ὄντα ὅμοια πρὸς τὰ ἄρτι μνημονευθέντα τῆς παρόδου, θέλει σι μετ' ἐκείνων νῦν ἠνωμένα ὄντα παράσχει ἀφορμὴν πληρεστέρων μελετῶν εἰς τοὺς ἀρχαιολόγους καὶ διευκολύνει αὐτούς, ὥστε βασιμώτερον ἢ μέχρι τοῦ νῦν νὰ ὀρίσῃσι τὴν χρονολογίαν τῶν ἀξιοπεριέργων τούτων προϊόντων τῆς κεραμευτικῆς τέχνης.

— Ἀνοίγει τὸ Μουσεῖον τῆς Ἐταιρίας διὰ τε τοὺς ἐταίρους καὶ δι' ἅπαν τὸ κοινὸν τῆς πρωτεύουσῃς δις τῆς ἐβδομάδος, δευτέραν καὶ τετάρτην (*), παρεχομένων καὶ πασῶν τῶν εὐκολιῶν εἰς τὴν μελέτην τῶν ἐν αὐτῷ ἀρχαίων, συμφώνως πρὸς τὰ ἀναγεγραμμένα ἐν τῷ ἐλευθερίῳ ὀργανιτῆς Ἐταιρίας. Ἄλλ' ὀλίγοι ἐκ τῶν ἡμετέρων (λυπούμενοι λέγομεν τοῦτο) φοιτῶσιν εἰς τὸ Μουσεῖον καὶ οὔτοι χάριν ἀπλῆς περιεργείας, οὐχὶ δὲ χάριν σπουδῆς, πολὺ δὲ πλειό-

(*) Τὸν μὲν χειμῶνα ἀπὸ 2—4 ὥρ. μ. μ. τὸ δὲ θέρος ἀπὸ 3—5.

τεροι ξένοι Εὐρωπαῖοι, οἵτινες καὶ ἀντιγράφουσι συχνὰ καὶ σχεδιάζουσι καὶ ἀποτυποῦσι.

Δωρεαὶ ἀρχαίων εἰς τὸ Μουσεῖον ἐγένοντό τινες καὶ τὸ παρὸν ἔτος, ὡς καὶ τὰ παρελθόντα, παρὰ διαφορῶν ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ κατοικούντων ὁμογενῶν, ὧν τὰ ὀνόματα θὰ περιληφθῶσιν εἰς τὴν ἔκθεσιν ταύτην ὅταν τυπωθῇ. Ἀνεγράφοντο δὲ μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ ἐν ταῖς δηλώσεσιν, ἅς τὸ γραφεῖον τῆς Ἐταιρίας κατεχώριζεν ἐκάστοτε εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς πρωτευούσης.

Ἐν τῇ συντάξει τοῦ λεπτομεροῦς καταλόγου τῶν τῆς Ἐταιρίας ἀρχαίων ἐφθάσαμεν τὸ ἔτος τοῦτο μέχρι τοῦ γενικοῦ ἀριθμοῦ 6862. Πέρυσιν ὁ ἀριθμὸς ἦτο 6450 (*). Δὲν εἴμεθα δὲ εἰσέτι ἐνήμεροι, ἅς μὴ Σᾶς λανθάνῃ τοῦτο. Πολλὰ καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν πρὸ πολλοῦ εἶτ' ἐκ τῶν ἀνασκαφῶν εἶτ' ἐξ ἀγορᾶς καὶ δωρεῶν ἀποκτηθέντων ἀρχαίων, ἀφοῦ ἔτυχον τῆς προχείρου σημειώσεως, περιμένουσιν ἀκόμη τὴν ἀκριβῆ ἐν τῷ καταλόγῳ καταγραφὴν, διότι πολλὰ εἶναι τὰ ἐπεισερόντα καθ' ἐκάστην. Σκοπὸν δὲ ἡ ἀκριβῆς ἐν τῷ κα-

(*) Ἐμαρτημένως εἶχε τότε τυπωθῆ ἀρ. 6550. — Μέχρι δὲ τῆς σήμερον, 10 Ἰουλίου 1874, ἡμέρας ὅτε ἐκτυποῦται τὸ παρὸν φύλλον, ὁ ὅλος ἀριθμὸς τῶν καταλεγεγμένων ἀρχαίων ἀνέβη εἰς 6920, καὶ σύγκειται ἐκ τῶν ἐξῆς εἰδικῶν ἀριθμῶν. Λιθίνων 2302, χαλκῶν 647, σιδηρῶν 34, μολυβδίνων 574, ἀργυρῶν 28, χρυσῶν 66, ὀστρεῖων 57, ὑαλίνων 127, διαφορῶν ὑλῶν ἀναμίκτων 100, πηλίνων ἀγγείων 1435, πηλίνων μικρῶν 616, πηλίνων λύχνων 380, πηλίνων σκευῶν 184, πηλίνων τύπων ἤτοι μητρῶν 67, φραυσμάτων πηλίνων 187, πυραμιδοειδῶν καὶ κωνοειδῶν πηλίνων 93, φακοειδῶν καὶ ἀρτοειδῶν πηλίνων 19, λαβῶν ἀμφορέων ἐνεπιγράφων 4. Ἰστέον δὲ, ὅτι αἱ λαβαὶ ἀμφορέων ἐνεπιγράφοι (ἐκ Ῥόδου, Θάσου, Πάρου, Κνίδου, Κολοφῶνος καὶ ἄλλων μερῶν) συμποσοῦνται νῦν περὶ τὰς 8 χιλιάδας, ἐξ ὧν μέγα μέρος ἐξεδόθη ὑπὸ Α. Dumont ἐν τῷ βιβλίῳ *Inscriptions céramiques de Grèce*, Paris, 1871. Νομίσματα δὲ ὑπάρχουσιν ἐν τῷ Μουσεῖῳ, ἃν καὶ εἰσέτι ἔχι διατεταγμένα, χρυσᾶ μὲν 16, τὰ πλεῖστα Ῥωμαϊκὰ καὶ Βυζαντινά, ἀργυρᾶ δὲ καὶ τῶν ἐκ τοῦ κράματος rotin ἢ billon, ὑπὲρ τὰ 500, χαλκᾶ δὲ ὑπὲρ τὰς 10 χιλιάδας.

ταλόγω καταγραφῇ κύριον μὲν ἔχει τὴν βεβαίωσιν καὶ δὴ καὶ ἐξασφάλισιν τῆς κτήσεως, παρέχει δὲ καὶ τινὰ χρησιμότητα εἰς τοὺς ὀλίγους ἐκείνους τοὺς ἰδιαιτέρας μελέτας ἐνίοτε ποιούντας ἐν τῇ τῆς Ἑταιρίας συλλογῇ, ὅχι δὲ βέβαια εἰς τὸν πολὺν δῆμον τῶν φιλαρχαίων. Καὶ ἐδῶ εἶναι ὁ τόπος νὰ εἴπωμεν ἓνα λόγον πρὸς τοὺς ἀνυπομονωτέρους τῶν ἐταίρων, οἵτινες ποθοῦσιν ὅσον τάχος νὰ ἴδωσι καὶ τύποις ἐκδιδόμενον κατάλογον τῶν τῆς Ἑταιρίας ἀρχαίων, ἵνα τὸν ἔχωσι βοήθημα εἰς τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ Μουσείου. Καλὸς ὁ πόθος των, ἀλλ' ὅχι ἔγκαιρος. Ἄλλας δυσκολίας ἀποσιωπῶντες λέγομεν μόνον, ὅτι πρὶν ἢ τὰ ἀρχαῖα ἡμῶν λάβωσι μίαν ὠρισμένην θέσιν ἐν τακτικῷ Μουσεῖῳ, κατάλογος εὐχρηστος διὰ τοὺς πολλοὺς δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συνταχθῇ καὶ ἐκδοθῇ. Τὸ δὲ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πατησίων κτιζόμενον ἐθνικὸν Μουσεῖον, ἀπὸ ὀκτώ ἐτῶν ἀρξάμενον νὰ οἰκοδομηθῆται, ἤξεύρετε, εἶναι ἀκόμη πολὺ μακρὰν τῆς κατὰ μίαν μόνην πλευρὰν ἀποτελειώσεώς του, καὶ οὐδὲν θαῦμα, ἀφοῦ οὐδὲ τὸ ἀπὸ δώδεκα ἐτῶν ἀρξάμενον μικρότερον ἐπὶ τῆς Ἀκροπόλεως Μουσεῖον δὲν ἐτελείωσεν. Ἄς λάβωσι λοιπὸν ὑπομονὴν οἱ ἀνυπόμονοι. Εἰ δὲ καὶ ἐμμένουσιν εἰς τὴν ἀνυπομονησίαν των (ὅπερ εὐχόμεθα), ἄς προσπαθήσωσι καὶ φωνῇ καὶ χειρὶ καὶ πάσῃ δυνάμει εἰς συντέλεσιν Μουσείου.

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Ἑταιρίας ἠῤῥξῆσε κατὰ 27 τόμους καὶ φυλλάδια τὸ ἔτος τοῦτο, ὧν τὰ μὲν 18 ἐδωρήθησαν αὐτῇ παρ' ἀλλογενῶν, 4 δὲ παρ' ὁμογενῶν, 5 δὲ ἠγοράσθησαν. Πίναξ αὐτῶν θὰ προσαρτηθῇ εἰς τὴν ἐκθεσιν ταύτην ὅταν τυπωθῇ.

Τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος τῆς ἐκδιδόμενης ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῆς Ἑταιρίας, δαπάνη δὲ τῆς Κυβερνήσεως, παρεσκευάσθη δι' ὅλου τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἔτους ἐν μόνον φυλλάδιον τὸ ΙΖ^{ον} καὶ εἶναι ὑπὸ τὰ πιεστή-

ρια, μέλλον ἐντός ὀλίγου νὰ ἐκδοθῆ (*). Τὸ ἔργον εἶναι ἐπί-
πονον, καὶ ὀλίγοι τῶν ἡμετέρων εἰς τοῦτο ἀσχολοῦνται. Ὑλη
δὲ καλλιτεχνική καὶ ἐπιγραφική πολλή ἀνέκδοτος περι-
μένει νὰ ἐκδοθῆ εἰς τὰς ὥρας τὰς μελλούσας, ὅταν πλη-
θυνθῆ ἐν ἡμῖν ἡ γνῶσις ἢ ἐπιστημονική καὶ ἡ αἴσθησις τοῦ
καλοῦ καὶ προσέτι ἡ φιλοπονία.

Τὰ ἐξῆς ῥηθησόμενα ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐπιθεώρη-
σιν, ἀναζήτησιν, συναγωγὴν καὶ ἐπιμέλειαν τῶν κατὰ τὰς
ἐπαρχίας τοῦ βασιλείου πολλῶν καὶ σημαντικῶν ἀρχαιο-
τήτων, ἔργον ὅσον ὠφέλιμον, τόσον καὶ δυσχερές, τρίτον
δὲ τοῦτ' ἔτος τελούμενον ὑπὸ τῆς Ἐταιρίας, ἐξ ὅτου ἡ Κυ-
βέρνησις, ὡς ἠξέυρετε, δίδει ἐπὶ τούτῳ εἰς τὴν Ἐταιρίαν
ἐτησίαν συνδρομὴν δραχμῶν τεσσάρων χιλιάδων. Ὅπως
πέρυσι καὶ προπέρυσι, οὕτω καὶ φέτος οἱ κόποι τοὺς ὁποίους
ἀνέλαθεν ἡ Ἐταιρία, ἦσαν πολλοὶ καὶ ὄχι πάντοτε τελε-
σφόροι, ἅτε διευθυνομένων τῶν ἔργων ὑπὸ Συμβουλίου ἐν
Ἀθήναις ἐδρεύοντος καὶ μὴ ἔχοντος τὴν ἰσχὺν ἀμέσου διοι-
κητικῆς ἐνεργείας, προσφεύγοντος δ' ἐξ ἀνάγκης ἐκάστοτε
εἰς τὸ ὑπουργεῖον. Ὅμως δὲ ὠφέλεια προσεγένετο καὶ κατὰ
τοῦτο τὸ ἔτος εἰς τὰς ἀρχαιότητας τῶν ἐπαρχιῶν. Τὸ
πλεῖστον δὲ τῶν κόπων ἄλλιν εἰς τὸν ἀπόστολον τῆς Ἐ-
ταιρίας Παναγ. Σταματάκην ἔλαχεν, ὃν ἐκ τῶν δύο ἡμῶν
τελευταίων λογοδοσιῶν καλῶς γνωρίζετε. Ἄν δὲ ἡ βοή-
θεια ὅθεν δεῖ ἦτο πλειοτέρα κατὰ τῆς νωθρείας τῶν τοπι-
κῶν ἀρχῶν καὶ ἔτι μᾶλλον ἢ κατὰ τῆς αὐθαδείας τῶν ἀνό-
μως μετερχομένων τὴν ἀρχαιοκαπηλείαν, καὶ οἱ τοῦ Συμ-
βουλίου καὶ οἱ τοῦ ἀποστόλου κόποι ἤθελαν εἶναι τελεσφο-
ρότεροι. Ἄλλ' ἀφήσαντες τὰς μεμφιμοιρίας, ἃς εἴπωμεν τὰ
ὅπωςδὴποτε κατορθωθέντα.

Εἶχομεν πέρυσιν ἐν τῇ λογοδοσίᾳ ἀναφέρει, ὅτι ὁ Στα-

(*) Ἦδη ὅτε ταῦτα ἐκτυποῦνται ἐξεδόθη.

ματάκης μεταβάς εἰς Δ ἤ λ ο ν, ὅτε ἐκεῖ ἀνασκαφὴν ἀρχαιο-
λογικὴν ἐπεχείρησεν ἢ ἐνταῦθα Γαλλικὴ σχολή, βοηθὸς
τοῦ, ἔργου χρήσιμος ἐν πολλοῖς ἐφάνη, ἔμεινε δ' αὐτόθι
χρόνον τινὰ καὶ μετὰ τὴν τῶν Γάλλων ἀναχώρησιν ἀνα-
σκαλεύων καὶ ἀναζητῶν διεσπαρμένα πολλὰ κατὰ τὴν ἐπι-
φάνειαν τῆς νήσου ἀρχαῖα μνημεῖα, ἐνεπίγραφα μάλιστα, ἃ
καὶ ἀντέγραψε καὶ βεβρεγμένῳ χάρτῃ ἀπετύπωσε, καὶ τὰ
μὲν εὐκομιστότερα αὐτῶν καὶ διὰ τοῦτο εἰς σύλησιν ὑπο-
κείμενα μετεκόμισεν εἰς Μύκονον καὶ διὰ πρωτοκόλλου
παρέδωκεν εἰς φύλαξιν τῷ δημάρχῳ Λωρέντσῳ Καμπάνῃ,
ὄντα τὸν ἀριθμὸν 120, ἄλλα δέ τινα ἔτι μικρότερα (ἐν οἷς
καὶ λαβαὶ πολλαὶ ἀμφορέων ἐνεπίγραφοι) ἐκόμισεν εἰς τὸ
ἐνταῦθα Μουσεῖον, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν τῶν ἐπὶ τῆς νήσου
μεινάντων ἐλήφθη πρόνοιά τις ἵνα φρουρῶνται, συνεργούν-
τος εἰς τοῦτο καὶ τοῦ μνημονευθέντος δημάρχου Μυκόνου.
Ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς Μυκόνου μετεκομίσθη ἐνταῦθα μεγάλη
τις στήλη, σπουδαίαν ἔχουσα ἐπιγραφὴν, ἀτελέστατα τὸ
πρὶν γνωρίζομένην. Αὕτη ὕστερον ἀντιγραφεῖσα ἐδῶ ἐξε-
δόθη (*).

Μετέβη ὕστερον ὁ Σταματάκης εἰς Ἀ τ α λ ά ν τ η ν καὶ
Δ έ ν δ ρ α ν. Ἀνεζήτησεν ἐκεῖ ἐν τῷ ἀρχαίῳ τῆς Δένδρας
φρουρίῳ καὶ εὔρε καὶ ἀντέγραψε καὶ ἀπετύπωσεν οὐκ ὀλί-
γας ἐπιγραφὰς πρὸς μέλλουσαν αὐτῶν δημοσίευσιν.

Ὑστερον ἡσχολήθη μακρότερον χρόνον ἐν τῷ δήμῳ Τ α -
ν ά γ ρ α ς τῆς Βοιωτίας. Ἐκεῖ εἶχον δοθῆ πρὸ καιροῦ
παρανόμως πολλαὶ ἄδειαι (**). ἀνασκαφῆς τάφων ἐπὶ ἔθνη-

(*) Ἐν Ἀθηναίου τόμῳ Β'. σελ. 235 καὶ ἐξῆς.

(**) Αἱ δοθεῖσαι ἄδειαι ἦσαν καὶ διὰ πολλοὺς ἄλλους λόγους παράνομοι
καὶ διὰ τὸ ὅτι δὲν ἐστέλλοντο συγχρόνως καὶ ἐπιτηρηταὶ τῶν σκαφῶν ἐκ
μέρους τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἀπητεῖτο. Τοῦτο δὲ δὲν ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ,
διότι ποῦ νὰ εὔρη τόσους ἐπιτηρητὰς ἢ Κυβερνηταίς ἢ ἡ ἀρχαιολογικῆ Ἐπι-
τροπείᾳ; Δι' ὃ δὴ καὶ δὲν ἔπρεπε νὰ ἐκδίδωνται ἄδειαι.

κῶν τε καὶ ἰδιοκτῆτων γαιῶν εἰς ἀνθρώπους ἐπάγγελμα ἔχοντας τὴν τυμβωρυχίαν, ἀλλὰ καὶ πολλοὶ ἄλλοι τῶν κατοίκων ἐπεδόθησαν εἰς τὸ ἄνομον ἔργον καὶ κλέβδην ἔσκαπτε πληθὺς ἀνθρώπων καὶ ἔφθειρε μνημεῖα πολλά, ἐκ σπουδῆς τὰ εὐκόμιστα πήλινα εἰδῶλια ὡς τάχιστα καὶ κάκιστα νὰ συναῖξη καὶ μετακομίση εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν Ἀθηνηῶν πρὸς πώλησιν. Πάντες γνωρίζετε, πῶς ἐνταῦθα διεθρυλήθησαν πρὸ μηνῶν τὰ μετακομιζόμενα λαθραίως καὶ ποία ἐγένετο κίνησις πρὸς ἀπόκτησιν αὐτῶν παρὰ ξένων μάλιστα, κίνησις, ἣτις οὐδένα εἶχε τῆ ἀληθείᾳ ἐπιστημονικὸν ἢ φιλόκαλον χαρακτῆρα, ἀλλ' ἦτο οἷον παραφορά τις καὶ μέθη ἐπὶ πράγμασι, τῶν ὁποίων τὴν εὔρεσιν συνεχότιζε καὶ αὐτὰ ταῦτα πολλάκις ἐνόθευεν ἡ ἀγυρτεία καὶ ἡ φιλοκερδέεια τῶν πωλητῶν, ἐνῶ ἡ κουφότης καὶ ἀπειρία τῶν ἀγοραστῶν συνετέλει τὰς ὑπερβολικὰς φήμας καὶ τὴν σύγχυσιν. Ἡ Ἐταιρία λοιπὸν ἠθέλησε νὰ καταστείλῃ τὴν φορὰν τοῦ κακοῦ καὶ νὰ σώσῃ ὑπὲρ τῆς ἐπιστημονικῆς γνώσεως τὸ ἔξαντλούμενον ἀθέσμως Ταναγραϊκὸν πεδίον. Ὁ Σταματάκης ἐκεῖσε ἀποσταλεὶς συνέλεξε τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας περὶ τῶν ἀνόμως ἐνεργουμένων, καὶ ταύτας λαβὼν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας διεπράξατο παρὰ τῆς Κυβερνήσεως τέλος πάντων τὴν μέχρι ἐκδόσεως νεωτέρου ἀρχαιολογικοῦ νόμου αὐστηρὰν ἀπαγόρευσιν πάσης παρ' ἰδιωτῶν ἀνασκαφῆς διὰ πράξεως τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἐκδοθείσης ἐν μηνὶ Δεκεμβρίῳ. Ἔργον ἔπειτα ἔσχεν ὁ Σταματάκης πολὺπονον, νὰ περισυνάξῃ τὰ ναυάγια τοῦ τῆς ἀνομίας χειμῶνος, ἀναζητῶν ἐν τοῖς περὶ τὴν Ταναγραν τόποις εἰς πολλῶν ὥρῶν ἀπόστασιν πολλὰ ἐπιτύμβια καὶ ἄλλοῖα μνημεῖα, ἀλλὰ μὲν παρὰ τῶν τυμβωρύχων κακῶς διατεθέντα ἐν τοῖς συληθεῖσι τάφοις, ἄλλα δὲ ἀποκομισθέντα καὶ κρυβέντα ἐν οἴκοις ἰδιωτῶν. Ἐν τούτοις ἦσαν καὶ τινὰ ἀρχαιοτάτα καὶ κατὰ τέχνην ἢ διαλεκτικὰς

διαφορὰς ἀξιόλογα. Συνήγαγε λοιπὸν ὁ Σταματάκης ἐκεῖ ἀρχαῖα διάφορα, λίθινα πρὸ πάντων, 532 τὸν ἀριθμὸν, ἅπερ πάντα ἐν ἀκριβεῖ καταλόγῳ κατέγραψε καὶ ἐξ αὐτῶν συλλογὴν σχηματίσας ἐν χωρίῳ Σχηματαρίῳ παρέδωκε διὰ τακτικοῦ πρωτοκόλλου εἰς τὸν δήμαρχον Τανάγρας Νικὸλ. Παπαϊωάννου. Τούτων τὰ μὲν 281 κατετέθησαν ἐν οἰκῆματι ἐνοικιασθέντι ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, τὰ δὲ 251 εἰς τὸ τῆς αὐτόθι ἐκκλησίας τῆς Παναγίας προαύλιον, περιφραχθὲν πρῶτον ὡς ἔδει.

Ἐν τῷ μεταξύ χρόνῳ εἰσῆχθησαν καὶ εἰς τὴν ἐν Θήβαις ἤδη πρότερον σχηματισθεῖσαν Συλλογὴν (*) περὶ τὰ 25 διάφορα ἀρχαῖα, ἐπιμελείᾳ τοῦ μέλους τῆς ἐν Θήβαις ἀρχαιολογικῆς ἐπιτροπῆς Ἐπαμιν. Κορομάντζου, δημοτικοῦ διδασκάλου ἐκ τῶν ἀξιωτάτων παρ' ἡμῖν καὶ ἔχοντος εἰλικρινῆ ἀγάπην πρὸς τὰ προγονικὰ μνημεῖα.

Ἡ δὲ τοῦ Σταματάκη ἀκολούθως ἐνέργεια πολλὰς ἔσχεν ἐν Σχηματαρίῳ περιπετειάς, καθ' ὅσον ἕνεκα τῆς αὐθαδεῖας τῶν Ἀθήνηθεν ἀρχαιοπρατῶν καὶ τῆς ἐνδόσεως τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν αὐτὸς μὲν νὰ ἀνασκάψῃ τάφους τακτικῶς, ὡς παρηγγέλθη, δὲν ἠδύνατο, ἠναγκάζετο δέ, ἵνα παύσῃ τὰς τῶν ἔτι ἐμφιλοχωρούντων ἐκεῖ ἀρχαιοπρατῶν ἀνασκαφάς, νὰ καταγγέλλῃ τούτους εἰς τὰς ἀρχάς, ἀνθ' οὗ πάλιν οὗτοι βοηθούμενοι καὶ ὑπὸ πολιτικῶν κομματαρχίσκων κατήγγελλον αὐτόν, ὡς βιαίως δῆθεν ἐνεργοῦντα τὴν προσωπικὴν αὐτῶν κράτησιν κ. τ. τ. τὰ ὅποια ἀηδὲς τῇ ἀληθείᾳ εἶναι ν' ἀφηγηταί τις ἐνταῦθα. Ἄλλ' ὅμως λεκτέον, ὅτι ἐν τούτοις εἶναι ἔτι ὁ ἀπόστολος ἡμῶν. Ὑπάρχει δ' ἐλπίς τις, ὅτι θὰ γίνῃ τέλος πάντων κατ' αὐτάς, γνωσιμαχούντων τῶν ἀρχόντων, ἢ παρὰ τῆς Ἐταιρίας διὰ τοῦ Σταματάκη σαφῆ τάφῳ ἐν Τανάγρα, ἐξ ἧς ἐπιστημονικώτερόν τι τῶν μέχρι

(*) Ἴδε Λογοδοσίαν τοῦ 1872, ἐν σελ. 44.

τοῦδε πόρισμα ἐλπίζεται περὶ τοῦ ἐν αὐτοῖς εἶδους τῶν νε-
κριῶν κτερισμάτων καὶ τῆς ἐποχῆς εἰς ἣν ἀνήκουσιν. Αἱ
πολλοὶ ὅμως τῶν τάφων καὶ ἄλλων μνημείων ποικίλαι
ἐπιγραφαὶ ἤδη καὶ νῦν διὰ τῆς ὑπὸ Σταματάκη γενομένης
ἀντιγραφῆς ὑπάρχουσιν ἐξησφαλισμένοι τῇ ἐπιστήμῃ καὶ
μέλλουσιν, ἐν καιρῷ δημοσιεῦσθαι, νὰ εὐχαριστήσωσιν ἰκα-
νῶς τοὺς φιλαρχαίους (*).

Ἀπέστειλε τὸ Συμβούλιον ἐκτάκτως καὶ εἰς τὴν νῆσον
Σύρον φοιτητὴν τινα τοῦ Πανεπιστημίου, τὸν ἐκ Σύρου
Κλῶνα Στέφανον, ὅστις εἶχε κάμει πρότερον ἐκεῖ ἅ τε ἰθα-
γενῆς καὶ κλίσειν ἔχων εἰς τὰ ἀρχαιολογικά, ζήτησεις τι-
νάς εἰς ἄλλα τε τῆς νήσου μέρη καὶ εἰς τὸν βορειοδυτικὸν
ὄρμον τὸν καλούμενον Γράμματα καὶ ἐζήτησε παρὰ τοῦ
Συμβουλίου συνδρομὴν τινα, ἵνα ἀπελθὼν ἀντιγράψῃ ὅσας
ἐκεῖ αὐτὸς πρῶτος παρετήρησεν ἐπὶ τῶν βράχων ἐπιγρα-
φάς. Ἐποίησε δὲ τοῦτο ἐπιτυχῶς καὶ ἐπιστρέψας ὑπέβαλεν
εἰς τὸ Συμβούλιον ἀντίγραφα οὐκ ὀλίγα περιέργων τῶ ὄντι
ἐπιγραφῶν ἐκ τῶν βράχων ἐκείνων, ἃς οἱ ναυτιλλόμενοι
ποτε ἐν παλαιοῖς χρόνοις ἐνεκόλαπτον, εὐχόμενοι παρὰ τῶν
θεῶν εὐπλοῖαν ἢ εὐχαριστοῦντες, ἀφοῦ αὐτῆς ἐτύγγανον,
ὅπερ ἔθος διήρκεσεν αὐτόθι καὶ κατὰ τοὺς πρώτους χριστι-
ανικοὺς αἰῶνας. Προσεχῶς θέλουσιν ἐκδοθῆ αὐταὶ αἱ ἐπι-
γραφαί, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ ἄλλαι αἱ ἐν Ἐρμουπόλει καὶ ἄλ-
λαχοῦ σωζόμεναι, ἃς καὶ περ ἐκδεδομένας πρότερον ὁ αὐ-
τὸς νέος ἐμελέτησεν ἐπιμελέστερον καὶ πληρεστέρας ἀντέ-
γραψεν. Ἐδαπανήθησαν εἰς τὸ ἔργον τοῦτο δρ. 180.

Ἀπῆλθον δὲ καὶ δύο μέλη τοῦ Συμβουλίου, οἱ καθηγη-
ταὶ Σπυρ. Φιντικλῆς καὶ Ἰω. Παπαδάκης, ἰδίᾳ δαπάνῃ εἰς
τὴν νῆσον Θήραν, αἰτήσαντος τοῦ ἐκεῖ φιλαρχαίου Νι-

(*) Μέρος αὐτῶν, τὸ ἐν πέμπτῳ περίπτῳ, ἐξεδόθη ἄρτίως ἐν τῷ Ἐθνη-
ναίῳ (τόμου γ'. τεύχει α. καὶ β'. ἀπὸ σελ. 164 ἕως 178).

πολλάου Βαρβαρήγου νὰ ἀνασκάψῃ ἡ Ἐταιρία καὶ ἀναδείξῃ οἰκοδομὴν ἀρχαίαν, ὑποφαινομένην ἐν τινι τῶν κατὰ τὴν Θέσιν Καμάρι ἀγρῶν του. Οἱ εἰρημένοι καθηγηταὶ διαμειναντες ἐν τῇ νήσῳ περὶ τὰς 15 ἡμέρας ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ ἐτέλεσαν τὸ ἔργον ὅσον ἐνεδέχετο κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ ὑπέβαλον ἐπιστρέψαντες περὶ τε τῆς ἀνασκαφῆς καὶ ἄλλων ἀλλαχοῦ τῆς νήσου παρατηρήσεών των ἔκθεσιν λεπτομερῆ, περιέχουσαν καὶ τινα ἐπιγραφῶν ἀνεκδότων κείμενα. Ἡ ἔκθεσις αὕτη προσεχῶς θέλει δημοσιευθῆ. Ἐδαπανήθησαν εἰς τὴν ἀνασκαφὴν δρ. 453:55.

Θὰ παύσωμεν τὴν λογοδοσίαν ἀφοῦ εἴπωμεν ἀκόμη τέσσαρά τινα, περὶ ὧν κρίνομεν πρέπον νὰ διατελῶσιν ἐν γνώσει οἱ ἑταῖροι.

Α'. Τὸ ζήτημα τὸ περὶ τῆς εὐκταίας τῶν Δελφῶν μετοικεσίας εἰς ἄλλον τόπον, χάριν μελλουσῶν ἐκεῖ ἀνασκαφῶν, διὰ παροχῆς δανείου παρὰ τῆς Ἐταιρίας εἰς τὴν Κυβέρνησιν πρὸς διευκόλυνσιν αὐτῆς ταύτης τῆς μετοικεσίας, τὸ ζήτημα, λέγομεν, τοῦτο ἐκοιμήθη δι' ὅλου τοῦ ἔτους. Ὑποτίθεται δὲ ὅτι οἱ κάτοικοι Δελφῶν δυστυχῶς ἐμμένουσιν ἀκόμη εἰς τὰς ὄχι εὐλόγους ἀξιώσεις, ἃς ἐδηλώσαμεν βραχέως πέρυσιν ἐνώπιόν σας. Ὑποτίθεται δὲ τοῦτο, διότι οὐδεμία νεωτέρα ἀνακοίνωσις τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Ἐταιρίαν ἐγένετο.

Β'. Τὰ κατὰ τὸ ἀρχαῖον βαλανεῖον, τὸ ὀπίσω τοῦ ἀνακτορικοῦ κήπου, ἔλαβαν ἀπροσδοκῆτως κακὴν τροπὴν πρὸ μηνῶν τινῶν καὶ ὄχι ὁποῖαν προοικονίζετο ἢ σωτήριος ὑπὲρ αὐτοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος παρέμβασις τῆς ἀστυνομίας, διαταχθείσης ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου. Λόγῳ μὲν ἢ ἐπὶ τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ Ζαπτείου μεγάρου τῶν Ὀλυμπίων ἐπιτροπὴ ὑπεσχέθη τῇ Κυβερνήσει τὴν τοῦ βαλανεῖου ὀλοκλήρου διατήρησιν, ἀλλὰ ἔργῳ μετὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ Ζαπτείου ἤδη πάλιν ἐν μέρει καταστρέφεται τὸ ἀρχαῖον κτίσμα καὶ

μέλλει ἔτι πλέον νὰ καταστραφῆ, πρὶν ἢ κ' ἂν φανερωθῆ ὄλον κατὰ τὸ ἀρχικόν του σχέδιον· τοῦτο δὲ διότι τὸ μέγαρον τῶν Ὀλυμπίων ἐθεμελιώθη παραπολὺ πλησίον εἰς τὰ ἐρείπια καὶ ἐν μέρει ἐπ' αὐτῶν τούτων. Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας ἔπραξε πᾶν τὸ ἐπ' αὐτῷ ἵνα προλάβῃ τὴν ἀντικρυς παρὰ τὸν νόμον καταστροφὴν ἀρχαίου μνημείου, ἀλλ' οὐδὲν ἴσχυσε. Τὸ τελευταῖόν του ἔγγραφον περὶ τούτου ἔστειλεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς παιδείας τῇ 19 Μαρτίου τοῦ ἔτους τούτου, ἀφοῦ μετὰ λύπης εἶδεν, ὅτι δύο γραμμαὶ παχυτάτων τοίχων καὶ μία καλὴ πλακόστρωσις κατεστράφησαν. Ὑστερον δὲ καὶ ἄλλαι ἔτι καταστροφαὶ ἐπηκολούθησαν καὶ οὐδεμία ἀναστολὴ τοῦ κακοῦ ἐλπίζεται, ὡς χωροῦσι τὰ πράγματα. Τὸ λυπηρότατον δὲ εἶναι, ὅτι οὐδὲ παρηγορία τις μᾶς μένει· διότι τί θὰ ὠφελήσῃ ποτὲ τὴν Ἑλλάδα, κατηγορουμένην ἐπὶ βχνδαλισμῷ, ἂν ἐξαιρῆται τῆς μομφῆς ἐν Συμβούλιον Ἐταιρίας; Οὐδέν.

Γ'. Ἐπὶ τοῦ παρελθόντος ὑπουργείου τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐταιρίας ἠρωτήθη ἐπισήμως καὶ ἔδωκε τότε γνώμην ἔγγραφον περὶ τῶν ὄρων συμβάσεώς τινος, σκοπὸν ἐχούσης ἀνασκαφὴν ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ὀλυμπίᾳ ἣν ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις ἠθέλησε νὰ ἐπιχειρήσῃ. Ἐπὶ δὲ τοῦ παρόντος ὑπουργείου ἀφοῦ ἐπὶ πλέον προέβησαν αἱ μεταξὺ τοῦ τῆς Γερμανίας πρεσβευτοῦ καὶ τῆς ἡμετέρας Κυβερνήσεως διαπραγματεύσεις, καθ' ἃς καὶ νέοι, ὡς λέγεται, ὄροι προῆλθον εἰς μέσον, τέλος ὑπεγράφη παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἡ περὶ τῆς ἀνασκαφῆς ταύτης σύμβασις, καὶ μέλλει νὰ υποβληθῆ εἰς τὴν βουλὴν. Εὐχεται τὸ Συμβούλιον νὰ μὴ εἶναι τὸ κείμενον αὐτῆς κατὰ πάντα ὁποῖον ἐδημοσιεύθη (οὐχὶ ἐπισήμως ἔτι) διὰ τῶν ἐφημερίδων· εἰ δὲ μὴ, δι' ἐλλόγου συζητήσεως ἐν τῇ βουλῇ νὰ ἐξευρεθῆ ὁ προσήκων τρόπος, πῶς νὰ γίνῃ μὲν ἡ παρά τε ξένων καὶ ἐγχωρίων ποθουμένη

αὕτη ἀνασκαφή, νὰ γίνη δὲ ἄνευ ζημίας εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐλευθερίως πρὸς τὴν ἐπιστήμην.

Δ'. Ἀναφέρομεν εὐχαρίστως, ὅτι τῇ 20 Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους τούτου ἐδόθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου εἰς τὴν Ἑταιρίαν ἀτέλεια τῆς ἐπίσημου ἀλληλογραφίας τῆς μετὰ τῶν τοῦ κράτους ἀρχῶν, ἐξ οὗ οἰκονομία τις προσγίνεται εἰς τὰ ἔξοδα τοῦ γραφείου μας.

Τοσαῦτα εἶχε νὰ εἴπη τὸ Συμβούλιον. Ἡ δὲ Συνέλευσις ἄς κρίνη.

Μετὰ ταῦτα ἐγένοντο παρὰ διαφόρων ἐταίρων τρεῖς προτάσεις, Α'. νὰ γίνωνται τοῦ λοιποῦ αἱ ἐπέτειοι συνελύσεις τὸν χειμῶνα ἢ τὸ φθινόπωρον, ἵνα συνέρχωνται εἰς αὐτὰς πλειότεροι. Β'. νὰ δαπανῶνται ἐκ τοῦ ταμείου τῆς Ἑταιρίας χρήματα πρὸς μίσθωσιν τινος, ὅστις ν' ἀσχολῆται ἀποκλειστικῶς εἰς σύνταξιν ἄρθρων διὰ τὴν Ἀρχαιολογικὴν Ἐφημερίδα, ἵνα ἐκδίδεται αὕτη συχνότερον. Γ'. νὰ ζητηθῇ παρὰ τῆς Κυβερνήσεως ἀντίγραφον ἐπίσημον τῆς τελευταίας περὶ Ὀλυμπίας συμβάσεως, ἵνα μελετήσῃ αὐτὴν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἑταιρίας καὶ παρουσιάσῃ εἰς τὴν Συνέλευσιν γνώμην περὶ τῶν ὄρων τῆς, ἐφ' ὧν νὰ ἀποφανθῇ ἡ ὀλομέλεια τῶν ἐταίρων. Αἱ δύο πρῶται προτάσεις ἔμειναν νὰ ληφθοῦν ὑπὸ σκέψιν προσεχῶς· ἡ τρίτη πρότασις ἐγένετο παραδεκτὴ, ὡς ἐπροτάθη.

Μετὰ ταῦτα παρελθὼν ὁ ταμίας κ. Π. Γιαννόπουλος ἐπαρουσίασε τὸν ἐξῆς ἰσολογισμόν τοῦ ἔτους καὶ ἀνέπτυξεν αὐτὸν καὶ προφορικῶς.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

Εσόδων και Εξόδων της Αρχαιολογικής Εταιρίας δια τὸ ἔτος ἀπὸ Ἰουνίου 1873 μέχρι 25 Μαΐου 1874.

ΕΣΟΔΑ.		Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	ΕΞΟΔΑ.		Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.	
1—ΥΠΟΛΟΙΠΟΝ	διαχειρίσεως 1872—1873.			13278	18	1—ΓΡΑΦΕΙΟΝ	Μισθὸς γραφέως καὶ κλητῆρος	924				
2—ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ.	Τακτικά	6090	42			2—ΜΟΥΣΕΙΟΝ	Ἰλικόν, τυπωτικά, χάρτης, τεχνδρομικά κλπ.	931	04	1873	04	
	Εἰδικαὶ ἐπιθεωρήσεις Ἐπαρχιακῶν ἀρχαιοτήτων	6000		12090	42		Μισθὸς ἀπομάχου φύλακος διὰ 3 μῆνας	36				
3—ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ.	Ἀπόληψις προκαταβολῆς π. ἔτους	272	50				Ἰλικόν, βιβλία, μεταφρα καὶ συγκόλ. ἀρχαίων	298	25	334	25	
	Δι' ἐκδοσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος	727	50	1000		3—ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ.	Ἀνασκαφαὶ ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ	18828	27			
4—ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.	Μέρισμα 18 μετοχῶν Α ^α ἑξαμηνίας πρὸς 106	1908					Ἀποκτήσεις ἀρχαίων δι' ἀγορᾶς	2284	35			
	Ὁμοίως Β ^α » » 120:50	2169		4077			Ἐπιθεωρήσεις κα διὰσωσις ἐπαρχ. ἀρχαιοτήτων	4104	25	25216	87	
5— ΙΔΙΑ	Τόκος καταθέσεως δρ. 10061 Α ^α καὶ Β ^α ἑξαμηνίας			649		4—ΠΑΡΑΚΑΤΑΘΗΚΑΙ.	Ἰλικόν διὰ τὴν Ἀρχαιολ. Ἐφημερίδα			65		
6— ΙΔΙΑ	Τόκος ὁμολογιῶν Ἐθνικῶν δανείων			17034		5—ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΑΙ.	Αποληπτεὶ μισθοὶ ἀρχαιοφυλάκων καὶ ἀγορὰ οἰκοπέδου δια λο γαριασμὸν τοῦ δημοσίου				2531	20
	Ἐξαργύρωσις 17 κληρωθειῶν ὁμολογιῶν			4760		6—ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.	Ἀξία καὶ δεδουλευμένον μέρισμα ἀποκτηθειῶν 4 μετοχῶν αὐτῆς				12397	65
7—ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΑ.	Κληροδοτήμα ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν Κυρίλλου Χαιρωνίδου			3000		7—ΔΙΑΦΟΡΑ.	Ποσοστὰ εἰσπράξεως συνδρομῶν				115	
						8— ΠΕΡΙΣΣΕΥΜΑ.	Εσόδων πρὸς τὰ ἐξόδα				13350	59
				55885	60						55885	60

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΑΡΕΛΘΟΝ ΕΤΟΣ 1872—1873.

1—ΑΚΙΝΗΤΑ.	Γῆπεδον ἐν Ἀθήναις			11000	
2—ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ.	Ἀξία 8 μετοχῶν			(α) 24000	
3— ΙΔΙΑ.	Καταθέσεις ἔντοκοι			10064	
4—ΔΗΜΟΣΙΟΝ.	Ἀξία 687 ὁμολ. Ἐθν. δανείου τῶν 28 ἑκατομμυρίων			(β) 192360	
5— ΙΔΙΟΝ.	Ὁμ. 20 » » τῶν 6 »			2000	
6—ΤΑΜΕΙΟΝ	ὑπόλοιπον εἰς νέον Ἴσολογισμὸν			(γ) 13278	18
ΠΑΡΑΘΕΣΙΣ.	Ἔτος ἀρχαιολογικὸν 1872—1873	252699	18	252699	18
	Τὸ λῆξαν 1873—1874 ὡς ἀπέναντι	260011	59		
	Αὔξησις τῆς ἐταιρικῆς περιουσίας, εἰς ἣν προσθετὰ καὶ ἡ ἐν τῷ Ἴσολογισμῷ ἀπολη- πτέα προκαταβολή ἀρ. 5. δραχ. 2531:20	7312	41		

ΚΑΤΑ ΤΟ ΛΗΞΑΝ ΑΡΧΑΙΟΛ. ΕΤΟΣ 1873—1874.

1—ΑΚΙΝΗΤΑ.	Γῆπεδον ἐν Ἀθήναις			11000		
2—ΕΘΝ. ΤΡΑΠΕΖΑ.	Ἀξία 8 μετοχῶν παλαιῶν	24000				
	» 4 » τοῦ κληροδοτ. Ἀρχιεπ. Πατρῶν	3000				
	» 3 » ἀντὶ κληρωθειῶν ὁμολ. ἑθνικῶν ἐκ τῶν τῆς Ἐπι- τροπῆς τῶν Φιλαρχαίων	9000		(α) 36000		
3— ΙΔΙΑ.	Καταθέσεις ἔντοκοι			10064		
4—ΔΗΜΟΣΙΟΝ	600 ὁμολογ. τῶν 9 0/0 ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς Φιλαρχαίων					
	4 » ὁμ. δωρεὰ Βαλλιέρου					
	604			169120		
	25 » τῶν 8 0/0 ἀντὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐν Κηφισίᾳ πωλη- θείσης οἰκίας Ἰωνιδίων (δωρεᾶς)			7000		
	41 » ἐκ χρημάτων τῆς ἐταιρίας			11480		
	670			(β) 187600		
5— ΙΔΙΟΝ	20 ὁμολ. τῶν 6 ἑκατομ. ὦν 17 Ἰω. Κουμανούδη			2000		
6— ΠΕΡΙΣΣΕΥΜΑ.	Ἐσόδων πρὸς τὰ ἐξόδα			(γ) 13350	59	
					260011	59

(α) Παρελθὸν ἔτος δρ. 24000:—
Λῆξαν ἤδη » 36000:— 12000

(γ) Παρελθὸν ἔτος » 13278:18
Λῆξαν ἤδη » 13350:59 72:41

Διαφορὰ ἐπὶ πλεόν 12072:41

(β) Παρελθὸν ἔτος δρ. 192360:—
Λῆξαν ἤδη » 187600:— 4760:—

Διαφορὰ ἐπὶ πλεόν ἴση τῇ ἀπέναντι 7312:41

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 25 Μαΐου 1874.

Ὁ Ταμίας
Π. ΕΜ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ.

Μετὰ τοῦτο ὁ κ. Γιαννόπουλος ἔστρεψε τὸν λόγον εἰς τὰ περὶ τοῦ ἀρχαίου βαλανείου καὶ εἶπε· Κύριοι, πρὸ μικροῦ, καταστρέφων τὸν λόγον τῆς ἐνώπιον ὑμῶν λογοδοσίας τοῦ Συμβουλίου ὁ κ. γραμματεὺς, ἔθιξε καὶ αὖθις τῆς περὶ τοῦ ἀρχαίου βαλανείου ὑποθέσεως, ἐξενεγκῶν κατὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν Ὀλυμπίων μομφήν, ἣτις περιέχει λαοθάουσαν μομφήν ἐτέραν κατὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ κ. Κωνστ. Ζάππα. Ἡ ἀπαγγελθεῖσα ὑμῖν λογοδοσία τοῦ Συμβουλίου κατὰ τοῦτο καὶ μόνον, ἦτοι κατὰ τὴν ἔκφρασιν τῆς ρηθείσης μομφῆς, καὶ διὰ πρώτην καὶ μοναδικὴν φορὰν, εἶναι κρίσις καὶ γνώμη τῆς πλειονότητος αὐτοῦ, ἄλλην κρίσιν καὶ γνώμην ἐχόντων τῶν μελῶν τῆς μειονότητος· τὸ περιστατικὸν τοῦτο, κύριοι, καὶ ἡ θέσις μου ἐν τῇ ἐπιτροπῇ τῶν Ὀλυμπίων, μὲ ὑποχρεοῦσι νὰ διαφωτίσω ὑμᾶς περὶ τῶν διατρεξάντων, διηγούμενος αὐτὰ ὅσον οἶόν τε συντομώτερα.

Τὸ ἐπιστημονικὸν μέρος τῆς ὑποθέσεως, ἦτοι τὴν ἐπιστημονικὴν ἀξίαν τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος βαλανείου, παντάπασιν δὲν ἐγνοῶ νὰ τὸ ἐξετάσω, παραγινωρίζων οὕτω τὴν ἐν τῷ Συμβουλίῳ θέσιν μου καὶ τὸν ὅποιον ὀφείλω σεβασμὸν εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς κρίσεις τῶν πρὸς τοῦτο ἀρμοδίων καὶ εἰδικῶν ἀξιostíμων συναδέλφων μου· διηγοῦμαι τὰ συμβάγτα ἐξαρχῆς καὶ ἐπικαλοῦμαι τὴν ὑμετέραν προσοχήν.

Ἡ ἑλλην. κυβέρνησις ἀποδεχθεῖσα τὴν περὶ συστάσεως τῶν Ὀλυμπίων πρότασιν τοῦ ἀοιδίμου Εὐαγγέλη Ζάππα, ὑπεσχέθη νὰ δώσῃ αὐτὴν κατάλληλον γήπεδον ἐν Ἀθήναις, ἐφ' οὗ νὰ οἰκοδομηθῇ, δαπάναις ἐκείνου, καὶ τὸ κατάλληλον διὰ τὰς Ὀλυμπιακὰς ἐκθέσεις μέγαρον. Τοῦτο δὲν κατωρθώθη πρὸ τῆς μεταβολῆς τοῦ Ὀκτωβρίου· μετ' αὐτὴν προσδιωρίσθη ἡ ἄλλοτε πλατεῖα τοῦ Λουδοβίκου καλουμένη, ἀπεδείχθη ὅμως μετ' ὀλίγον, ὅτι ἡ πλατεῖα ἐκείνη, τὸ ὄνομα μόνον εἶχεν ὡς τοιαύτη ἐν τῷ ἀρχαιοτέρῳ σχεδίῳ τῆς πό-

λεως, πράγματι δὲ ἀνῆκεν ὀλόκληρος εἰς τοὺς ἀρχαίους ἰδιοκτητίας αὐτῆς μῆπω ἀποζημιωθέντας.

Κατὰ τὸ 1865 ἀπῆλθε τοῦ κόσμου τούτου ὁ ἰδρυτὴς τῶν Ὀλυμπίων Εὐαγγέλης, ἀφήσας, διὰ τοῦ ἄρθρου Β. τῆς διαθήκης του, εἰς τὸν ἐκτελεστήν αὐτῆς ἐξάδελφόν του Κωνστ. Ζάππαν, ῥητὴν ὑποχρέωσιν νὰ κτίσῃ τὸ μέγαρον τῶν Ὀλυμπίων μετὰ τοῦ σταδίου ἀξιοπρεπῆς καὶ εὐρύχωρον καὶ κατὰ τὸ σχέδιον ὅπερ ὁ ἴδιος ἐνέκρινε καὶ ἄφησε μεταξὺ τῶν ἐγγράφων του, ἀποστείλας πρότερον ἀντίγραφον εἰς τὴν ἑλλ. κυβέρνησιν διὰ τοῦ κ. Ραγκαβῆ.

Κοινοποιηθείσης τῆ κυβερνήσει τῆς ἀποβιώσεως καὶ τῆς διαθήκης, συνέστη εὐθὺς διὰ Β. διατάγματα, ὀριστικὴ καὶ μόνιμος ἢ ἐπὶ τῶν Ὀλυμπίων καὶ κληροδοτημάτων ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἐκ τῆς προὔπαρχούσης ἐπὶ τῆς Ἐθν. βιομηχανίας ἐπιτροπῆς καὶ ἀπὸ πρόσθετα τέσσαρα μέλη τοὺς Κυρίους Χρηστίδην, τὸν καὶ ἀντιπρόεδρον τότε διωρισθέντα, Ραγκαβῆν, Ρενιέρην καὶ Μεταξᾶν.

Ὁ ἐκτελεστὴς τῆς διαθήκης, καὶ ἐκ καθήκοντος καὶ ἐξ αἰσθήματος πατριωτικοῦ, ἤρξατο ζητῶν τὸν προσδιορισμὸν τοῦ γηπέδου διὰ τὴν οἰκοδομήν· ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Ὀλυμπίων ἤρξατο μεριμνῶσα περὶ τούτου· ἀπὸ τοῦ 1865 μέχρι τοῦ 1869, τρεῖς θέσεις ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην ὑπεδείχθησαν ὡς αἱ καταλληλότεραι, ἧτοι ἡ ὑπεράνω καὶ πρὸς ἀνατολὰς τοῦ παναθηναϊκοῦ σταδίου, ἡ πρὸς δυσμὰς τοῦ Θησείου καὶ τῆς ἀπὸ τὴν ἀκρόπολιν κατερχομένης ὁδοῦ καὶ ἡ ἐφ' ἧς ἐγείρεται νῦν τὸ Ζάππειον.

Ὀλόκληρος ἢ ἐπιτροπὴ καὶ τινες τῶν κατὰ καιροὺς ὑπουργῶν, μετέβησαν πολλάκις ἐπιτοπίως εἰς τὰς ῥηθείσας θέσεις· μετὰ πολλὰς δὲ συζητήσεις καὶ κρίσεις, πάντων αἱ γινῶμαι συνεφώνησαν ὑπὲρ τῆς ῥηθείσης τελευταίας θέσεως, ἐφ' ἧς ἔκειντο πασιφανῆ ἐρείπια, πρὸ δεκαπενταετίας δὲ καὶ ἀπεκαλύφθη ψηφιδωτὴ αἴθουσα μετὰ σειρῶν τοίχων μεγί-

στη, ἣτις καὶ καθαρισθεῖσα τότε ἀφέθη ἐν ὑπάρχοντι πάντῃ ἀπροφύλακτος μέχρι καταστροφῆς ταύτης τῆς θέσεως ἢ παραχώρησις ἐπροτάθη ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως, παμφηρεῖ δὲ καὶ πανηγυρικῶς ἐψηφίσθη ὑπὸ τῆς βουλῆς ὁ περὶ ταύτης νόμος τῆς 3 δεκεμβρίου 1869, οὐχὶ περιορισμένης εἰς τὴν ἀποκλειστικῶς τῷ δημοσίῳ ἀνήκουσαν ἔκτασιν, ἀλλὰ περιλαμβανούσης καὶ τὴν ἐξ ἀδιαιρέτου μετὰ τοῦ Κ. Σκουζέ, ἐπὶ τῷ ῥητῷ ὄρω ἵνα κτισθῇ ἐν αὐτῇ τὸ μέγαρον τῶν Ὀλυμπίων καὶ τὰ παραρτήματα αὐτοῦ κατὰ τὴν διαθήκην.

Χωρογραφηθείσης τῆς ἐκτάσεως ταύτης, εὐρέθησαν διασταυρούμενα τεμάχια τῆς ἀποκλειστικῆς κυριότητος τοῦ δημοσίου μετὰ ἄλλα ἐξ ἀδιαιρέτου εἰς αὐτὸ καὶ εἰς τὸν Κ. Σκουζέ ἀνήκοντα, κώλυμα καὶ τοῦτο εἰς τὴν ἑναρξιν τῆς οἰκοδομῆς. Τὸ ὑπουργεῖον τῶν οἰκονομικῶν ἐζήτησε δικαστικῶς τὴν διανομὴν, ἀλλ' ἐπειδὴ αὕτη μὲν ἐβράδυνεν, ὁ δὲ ἐκτελεστής τῆς διαθήκης ἐπέμενεν εἰς τὴν ταχυτέραν ἐκπλήρωσιν καὶ τῆς οὐσιωδέστερας ὑποχρεώσεώς του αὐτῆς, συνήνεσε ἵνα ἀγορασθῇ ἀπὸ τὸν κ. Σκουζέ γήπεδον ἐκ τῶν ἀδιαιρέτων, παρακείμενον εἰς ἕτερον ἐκ τῶν παραχωρηθέντων ἐθνικῶν, πρὸς σχηματισμὸν τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν οἰκοδομὴν χώρου, καὶ ἐπλήρωσε διὰ πῆχεις 14,000, δραχμὰς 80,000 περίπου.

Ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Ὀλυμπίων, πρὶν ἢ ὀρίσῃ τὴν ἐντὸς τῆς παραχωρηθείσης αὐτῇ ἐκτάσεως τοποθέτησιν τοῦ ἀνεγερθησομένου μεγάρου τῶν Ὀλυμπίων, ἔκριεν εὐλόγον νὰ ἀκούσῃ καὶ τὴν γνώμην τῆς ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας. Ἐλαβε δὲ, διὰ τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐκκλ. καὶ τῆς δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως ὑπουργείου, γνώμην γραπτὴν κατὰ μάρτιον τοῦ 1872 ὅτι, ἐὰν ἀπὸ τῆς δυτικομεσημβρινῆς γωνίας τῶν ἀνακτόρων, ἀχθῇ εὐθεῖα γραμμὴ πρὸς τὴν ἀρκτανατολικὴν γωνίαν τοῦ περιβόλου τοῦ Ὀλυμπίου, τὸ ἐγερθησόμενον μέγαρον δύναται νὰ τοποθετηθῇ πρὸς ἀνατολὰς τῆς γραμμῆς ταύτης,

ἀπέχον ὅμως ἀπὸ τοῦ περιβόλου τοῦ Ὀλυμπιείου τοῦλάχιστον μέτρα 150. Ἡ γνώμη αὕτη εὐρέθῃ εὐτυχῶς πληρουμένη διὰ τῆς τοποθετήσεως τοῦ μεγάρου ἐν τῷ χώρῳ τῷ σχηματισθέντι διὰ τῆς προσθήκης εἰς τὸ ἔθν. γῆπεδον καὶ 28,000 πῆχεων ἐκ τῶν μετὰ του κ. Σκουζέ κοινῶν, ὧν τὸ ἡμισυ ἠγόρασεν, ὡς ἐρρέθη, ὁ κ. Ζάππας· μόλις καὶ τοῦ κωλύματος τούτου ἀρθέντος, ἐπελήφθη ἡ ἐπιτροπὴ τῶν παρασκευαστικῶν τῆς οἰκοδομῆς, ὅτε, ἰσοπεδουμένου τοῦ ἐδάφους καὶ τῶν θεμελίων σκαπτομένων, ἀνεφάνησαν καθαρῶτερον τὰ ἐρείπια βαλανείου· τότε ἠγέρθησαν αἱ ὑπὲρ τῶν ἐρείπιων τούτων καὶ κατὰ τῆς ἐπιχειρουμένης οἰκοδομῆς ἔντονοι παρατηρήσεις τοῦ ὑμετέρου συμβουλίου, προκαλέσασαι τὴν διακοπὴν τῶν ἐργασιῶν διὰ παρεμβάσεως τῆς ἀστυνομίας, διότι ὁ περὶ ἀρχαιοτήτων νόμος προστατεύει καὶ τῶν τοιούτων μεσαιωνικῶν ἀρχαίων τὴν διατήρησιν.

Ἡ ἐπιτροπὴ ἐθουρυβήθη βεβαίως καὶ μετὰ λύπης ὑπέβαλεν εἰς τὴν κυβέρνησιν ἀντιπαρατηρήσεις σπουδαίας καὶ διαμαρτυρηθεῖσα παρητήθη τῆς ὑποθέσεως αὐτῆς, προκαλέσασα τὴν παρέμβασιν τοῦ ἰδίου κ. Ζάππα, ἀφοῦ αὕτη δὲν εἰσχοῦετο. Ὁ κ. Ζάππας ὅμως, ἐπὶ ἑπτὰ ὄλα ἔτη ἀπὸ τοῦ 1850 ἐπιζητῶν ἐκ παντὸς τρόπου τὴν ἀνοικοδόμησιν τοῦ μεγάρου τῶν Ὀλυμπίων, καὶ ὑποβληθεὶς ἕνεκα τούτου καὶ εἰς ἀγορὰν γηπέδου, καὶ ἀπὸ προσκόμματος εἰς πρόσκομμα περιπίπτων, ἠγανάκτησε καὶ ἀπηλπίσθη. Εἶναι λίαν συγκινητικαί, κύριοι, αἱ εἰς τὰς περὶ τούτου ἐπιστολὰς ἐκφράσεις καὶ τὰ δικαιολογημένα παράπονα τοῦ πατριώτου Κωνστ. Ζάππα, μὴ δυναμένου νὰ ἐννοήσῃ τὰ διατρέχοντα ἐνταῦθα. Οὐχ ἦττον ἐπεφόρτισε τὸν ἐνταῦθα γραμματέα του νὰ ἔλθῃ εἰς ἄμεσον συνεννόησιν μὲ τὴν κυβέρνησιν, παρεχάλεσε δὲ καὶ τὴν ἐπιτροπὴν νὰ μὴ ἀρνηθῇ τὴν πρὸς αὐτὸν συνδρομὴν της.

Οὕτω διακειμένων τῶν περὶ οἰκοδομῆς τοῦ ἔθνικου τούτου ἰδρύματος, μεταξύ τῶν πρὸς διόρθωσιν ἐπελθουσῶν εἰς

τὴν κυβερνήσιν ἰδεῶν ἐπεκράτησεν ἢ περὶ τοποθετήσεως αὐ-
τοῦ εἰς τὸν πρῶην λαχανόκηπον τῶν ἀνακτόρων, ἢ εἰς τὸ
κενόν τὸ μετὰξὺ τοῦ κοιμητηρίου τῶν διαμαρτυρομένων
καὶ τοῦ ἀνακτορικοῦ κήπου παρὰ τὴν Λεωφόρον τοῦ πρῶην
Ἀμαλιείου. Ὁ τότε πρόεδρος τῆς κυβερνήσεως κ. Δεληγεώρ-
γης, δις μετέβη ἐπιτοπίως μετὰ μελῶν τινῶν τῆς ἐπιτροπῆς,
πεισθεὶς ἐπὶ τέλους, ὅτι οὐδεμία τῶν εἰρημένων θέσεων ἔχει
τὴν ἀπαιτουμένην χωρητικότητα καὶ ἐπομένως ὅτι ἐβουλεύ-
ετο τοσαύτης σημασίας διὰ τὸν τόπον κατάστημα, τοποθε-
τούμενον εἰς ἄλλην παρὰ τὴν ἐκλελεγμένην καὶ διὰ τοῦ
νόμου τοῦ 1869 παρακεχωρημένην θέσιν. Διάφοροι σκέψεις
ἐπῆλθον περὶ τῆς θεραπείας, ἐν αἷς καὶ ρητὸν ἔγγραφον τοῦ
ὑπουργείου τῶν ἐκκλ. καὶ τῆς δημ. ἐκπαιδεύσεως, ὅτι δύνα-
ται γὰρ ἐγερθῆ τὸ μέγαρον εἰς ἣν θέσιν κεῖται σήμερον τὸ
προσωρινὸν κατάστημα τῆς ἐκθέσεως. Ὁραμωτέρα μετ' ὀλίγον
σκέψεις ἐπὶ τῶν γενομένων ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς παραστάσεων,
συμφώνων πρὸς τὴν προηγουμένην γνώμην τοῦ συμβουλίου
τῆς ἡμετέρας ἐταιρίας, μετέβαλε καὶ τὴν ἀπόφασιν ταύτην.

Ἄλλη πάλιν ἰδέα, ὅτι ἐδύνατο τὸ νέον κτίριον γὰρ χω-
ρέσθαι τοποθετούμενον εὐθὺς μετὰ τὸ μεσημβρινώτερον ὄριον
τοῦ βαλανείου καὶ πρὸς τὴν λεωφόρον Ἰλισσοῦ, ἔμεινεν ἰ-
δέα μόνη, διότι μεταβάλλοντος καὶ ἐπὶ τῆς θέσεως αὐτῆς τοῦ
κ. πρωθυπουργοῦ, καὶ καταμετρήσεως μετὰ τοῦτο γενομέ-
νης, εὐρέθη καὶ ἡ θέσις αὕτη λίαν στενοχωρημένη καὶ ἔτι
μᾶλλον ἀκατάλληλος διὰ τὸ κοῖλον αὐτῆς πρὸς πάντα τὰ
πέραξ.

Ἐν τῇ κορυφουμένη ἀμηχανίᾳ ἕνεκα τῶν παντοίων τού-
των προσκομμάτων, ἀπηυθύνθη εἰς τὴν κυβερνήσιν, ἐν ὀνό-
ματι τοῦ κ. Ζάππα, ἔντονος παράστασις ἀπαιτοῦσα τὴν ἐλευ-
θέραν χρῆσιν τῶν παρακεχωρημένων διὰ τοῦ νόμου ἐθνικῶν
γηπέδων πρὸς ὃν παρεχωρήθησαν σκοπὸν καὶ ἰδίως τῶν παρ'
αὐτοῦ ἀγορασθέντων, ἢ τὴν ἀποζημίωσιν αὐτοῦ διὰ τὸ κα-

ταβληθὲν τίμημα καὶ τὰ ἕως τότε ἕξειδα τῆς ἰσοπεδώσεως καὶ τῶν ἀνασκαφῶν, ἀπεκδυομένου αὐτοῦ πάσης εὐθύνης διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐνταῦθα εἶπέ τις τῶν ἐταίρων. Ἀποζημιώσεις δὲν ἤθελε προτείνει ὁ κ. Ζάππας, ἐὰν ἐντεῦθεν τῷ παρίστανον, ὅτι πρόκειται περὶ διατηρήσεως ἀρχαίου μνημείου.

Ὁ κ. Γιαννόπουλος. Ἐνθυμεῖσθε, κύριοι, ὅτι εἰς τὴν περὶ σπυρὴν λογοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου σας, ὁ κ. πρόεδρος αὐτοῦ καὶ τῆς συνελεύσεως προέταξε λόγον μακρὸν ὑπὲρ τῶν ἐρειπίων τοῦ βαλανείου, περατούμενον διὰ τῆς εὐχῆς καὶ τῆς θερμῆς παρακλήσεως, ἵνα ὁ κ. Ζάππας, ἀφιστάμενος τῆς ιδέας περὶ τῆς τοποθετήσεως τοῦ μεγάρου τῶν Ὀλυμπίων ἐκεῖ, προσέλθῃ, δι' ἰδίας προσθέτου δαπάνης, εἰς τελείαν ἀνακάλυψιν καὶ διάσωσιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ τούτου μνημείου χάριν τῆς ἐπιστήμης κτλ. Τὸ φυλλάδιον, ἐν ᾧ κατεχωρίσθη ὁ λόγος τοῦ κ. προέδρου, ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ προεδρείου καὶ πρὸς τὸν κ. Ζάππαν ἀπ' εὐθείας. Ὅποια ἰσχυρότερα καὶ πειστικώτερα ἐπιχειρήματα παρὰ τὰ τοῦ λόγου ἐκείνου ἠδύνατο ἄλλος νὰ μεταχειρισθῇ παρὰ τῷ κ. Ζάππα; Ἄλλ' ὁ κ. Ζάππας φαίνεται ἐκ τῶν πραγμάτων ὅτι εἰς μίαν ιδέαν ἀφιερῶθη, αὐτὴν λατρεύει καὶ αὐτὴν κατὰ χρέος θέλει νὰ φέρῃ εἰς πέρας· καὶ δὲν πρέπει νομίζω νὰ παραξενευώμεθα διὰ τοιαύτας ὀριστικὰς πεποιθήσεις· τοιοῦτος δὲ ὢν, πιστεύω ὅτι εἶναι λίαν ἀξιέπαινος, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Ὀλυμπίων, συγκειμένη ἀπὸ ἀνδρας διαπράττοντας τὰ δημόσια καὶ περὶ αὐτῶν ἐνδιαφερομένους, δὲν εἶναι ἀξία μομφῆς, διότι προτιμᾷ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν πρὸς τὸ ἔθνος χρησιμότητα καὶ ὠφέλειαν ἐκ τῆς ἐν τῇ θέσει ἐκείνῃ, συνεχομένη τῷ πανθηναϊκῷ σταδίῳ, τοποθετήσεως τοῦ μεγάρου τῶν Ὀλυμπιακῶν ἐκθέσεων, ἢ τὴν ἀξίαν καὶ χρησιμότητα τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος ἐρειπίων· ἀλλ' ἄς ἐπανέλθω ἐκεῖ ὅπου διεκόπην.

Ἐν ὀνόματι λοιπὸν τοῦ κ. Ζάππα ὑπεβλήθη τῇ κυβερνή-

σει, ὡς εἶπον, παράστασις ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεων καὶ διαμαρτύρησις συγχρόνως διὰ τὰς συνεπείας τῶν ἀτελευτήτων ἀναβολῶν τῆς παρ' αὐτοῦ ὀφειλομένης εἰς τὸ ἔθνος καὶ παρ' αὐτοῦ παντὶ σθένει ἐπισπευδομένης ἐκπληρώσεως, τῆς περὶ ἀνεγέρσεως μεγάρου τῶν Ὀλυμπίων ῥητῆς καὶ δι' αὐτὸν ὑποχρεωτικῆς διατάξεως τῆς διαθήκης.

Εἰς μίαν τῶν τότε γραφομένων ἐπιστολῶν του πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ἔγραφεν ὁ κ. Ζάππας περίπου τάδε· «Εὐχομαι εἰς » τὸν Θεὸν νὰ μὴ μοῦ ἀφαιρεθῇ ἡ ὑπομονὴ μεθ' ἧς ὑποφέρω » τὰς ἀνεπίστους ταύτας πικρίας, εὐχομαι δὲ νὰ μὴ παύσῃ » καὶ ἡ ζωὴ μου, ὡς ἀνθρώπου θνητοῦ καὶ ἐμοῦ, ἵνα μὴ, » ἔργον τοιοῦτον μείνῃ εἰς τὴν τύχην του πλέον ἐν τῷ μέλλοντι». Φαντασθῶμεν, κύριοι, ὅτι ἐν τῇ ἀτελευτήτῳ παρατάσει τῶν τοιούτων βραδυτήτων καὶ ἀναβολῶν, ἐπέρχεται τὸ χρεὼν καὶ εἰς τὸν κ. Ζάππαν· ἀπὸ ποῖον πλέον θὰ ἐλπίσωμεν τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ἔθνωφελεστάτου μεγάρου τῶν Ὀλυμπίων μετὰ τοῦ Σταδίου, ὡς ἡ διαθήκη διατάσσει, ἀξιοπρεποῦς καὶ εὐρυχώρου;

Ῥητέον ἐν τούτοις καὶ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐργολάβος τῆς θεμελιώσεως καὶ τοῦ βάρου τῆς οἰκοδομῆς, προμηθευθεὶς ὑλικὰ, ἐπὶ τόπου σωρευθέντα, καὶ εἰς τὴν σκαφὴν τῶν θεμελιῶν προβαίνων, ἐπειδὴ διεκόπησαν βιαίως ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας αἱ ἐργασίαι του, ἤγειρεν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ δημοσίου περὶ ἀποζημιώσεως ἐξόδων καὶ κερδῶν.

Εἰς τοιαύτην δυσχέρειαν περιελθόντων τῶν πραγμάτων, ἡ κυβέρνησις συνεσκέφθη μετὰ τῆς ἐπιτροπῆς καὶ εὐρέθη τρόπος συμβιδάζων τὴν διατήρησιν τῶν δαπάναις τοῦ κυρίου Ζάππα ἀνακαλυφθέντων ἐρειπίων τοῦ βαλανείου, μετὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ νέου κτιρίου μεταξὺ ἐκείνων καὶ τοῦ ἀνακτορικοῦ κήπου, διὰ τῆς βραχύνσεως τῶν πρὸς μεσημβρίαν καὶ ἄρκτον μεγάλων προεχβολῶν τοῦ σχεδίου αὐτοῦ. Ἡ ἐξέτασις καὶ μελέτη τῆς ἰδέας αὐτῆς ἐπὶ τοῦ σχεδίου τῆς

οικοδομῆς, παρεδόθη εἰς ἀρμοδίους ἀρχιτέκτονας, οἵτινες ἀπεφάνθησαν ὅτι διὰ τῆς βραχύσεως ταύτης οὐδόλως παραβλάπτονται αἱ βάσεις τοῦ ἀπὸ τὴν διαθήκην ὑποχρεωτικοῦ σχεδίου, καὶ ὅτι κάλλιστα συμβιβάζεται ἢ κατὰ 10—15 Β. πήχεις μακρὰν τῆς μεγάλης δεξαμενῆς τοῦ βαλανείου τοποθέτησις τοῦ ἀνεγερθησομένου μεγάρου, καὶ αὕτη εἶναι ἡ ὑπόσχεσις τῆς ἐπιτροπῆς, ἧς ἐμνήσθη ὁ γραμματεὺς ἐν τῇ ἀναγνωσθεΐσῃ ἐκθέσει, καὶ τὴν ὁποῖαν εὕρισκε ἐν τοῖς ἐπομένοις μὴ τηρηθεῖσιν. Ἐν τοσοῦτῳ συνεπέα τῆς ῥηθείσης ἀποφάνσεως ἀρχιτεκτόνων, ἐξεδόθη εἰδικὸν περὶ τῆς τοποθετήσεως τοῦ νέου κτιρίου Β. διάταγμα.

Εἶναι περιττὸν νὰ εἶπω, κύριοι, μὲ ὁποῖαν ψυχῆς εὐχαρίστησιν ἐχαιρέτισεν ὁ κ. Ζάππας τὴν περὶ τοῦ διατάγματος εἶδησιν. Πάντες γνωρίζομεν τὴν ἐπισημοτάτην καὶ πανηγυρικὴν κατάθεσιν τοῦ θεμελίου λίθου, μεθ' ἣν νέαι ἐργοδοσίας συμφωνίαι συνωμολογήθησαν καὶ ἡ σκαφή τῶν θεμελίων προέβη, ὅτε πάλιν, διότι ἐν τοῖς χάνδαξι τῶν θεμελίων ἀπηντήθησαν τοῖχοί τινες θεμελίων πολὺ ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχοντες, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀρκτικοῦ τοίχου τοῦ βαλανείου ἀναχωροῦντες πρὸς ἄρκτον καὶ ἄλλα τινὰ σποράδην πλακόστρωτα μικρὰ καὶ εἰς βάθος κεχωσμένα ἐδάφη, τὸ προεδρεῖον τῆς ἡμετέρας ἐταιρίας προέβη εἰς νέας ἀπαγορεύσεις τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν αἴτησιν πρὸς τὸ ὑπουργεῖον, καὶ ἐπειδὴ ἡ κυβέρνησις δὲν εἰσήκουσεν, ἐκφράζεται οὕτω δημοσίᾳ ἢ μομφῇ ἐξ ἧς ὠρμήθη ἐἰς τὴν ἀφήγησιν ταύτην.

Ἐπειδὴ λοιπὸν οὐδεὶς οὐδέποτε ἐγένετο μεγαλειότερος θόρυβος ὑπὲρ ἀρχαίου τινὸς ἢ ὅσον ὑπὲρ τοῦ μεσαιωνικοῦ τούτου βαλανείου, θεωρῶ, κύριοι, ἀρμοδίαν τὴν περίστασιν νὰ ἐξετάσωμεν τὸν ἐθνικὸν σκοπὸν καὶ τὰ ὄρια τῆς ἀποστολῆς ἣν ἀνέλαβε νὰ ἐκπλήροῃ ἡ ἡμετέρα ἀρχαιολογικὴ ἐταιρία κατὰ τὸν ὀργανισμὸν αὐτῆς.

Ὁ περὶ ἐπιστημονικῶν συλλογῶν καὶ περὶ ἀρχαιοτήτων

νόμος τοῦ 1834, ἔργον σοφὸν ἐκ τῶν ἐπὶ ἀντιβασιλείας, ἐ-
δεῖτο ὑπηρετῶν καὶ μέσων πλειοτέρων ἢ ὅσων ἐδύνατο νὰ
ἔχη εἰς τὴν διάθεσίν της ἡ κυβέρνησις. Τὸ 1837 συνέστη
κατὰ πρῶτον ἡ ἀρχαιολογικὴ ἡμῶν ἐταιρία· ἐκοιμήθη μετ'
ὀλίγον καὶ ἀναβιώσασα ἐξακολουθεῖ τακτικῶς ἀπὸ τοῦ 1858
τὴν λειτουργίαν αὐτῆς. Ἐν τῷ διαστήματι τούτῳ πολλὰς
ὑπερενίκησε δυσκολίας καὶ πρσκόμματα, χάρις ἰδίως εἰς τὴν
μετ' αὐταπαρνήσεως ἀφοσίωσιν χρηστῶν ἀνδρῶν ἐκ τῶν τοῦ
Συμβουλίου, εἰς τὸν ζῆλον καὶ τοὺς ἀτρύτους κόπους τῶν
ὁποίων ὀφείλεται ἡ προκοπὴ τῶν τῆς ἐταιρίας, καὶ εἰς οὓς
δικαίως ἀπεβλέψατε ἔκτοτε μετ' ἄκρας ἐπιτυχίας εἰς τὴν ἐκ-
λογήνην σας· ἐννοῶ δὲ τοὺς ἐπιστήμονας ἀνδρας, οἵτινες ἀπο-
τελοῦν τὸν σταθερὸν πυρῆνα εἰς πᾶσαν τοῦ Συμβουλίου νέαν
ἐκλογήνην.

Διὰ τῶν τοιούτων λοιπὸν ἀνδρῶν ἡ ἐταιρία ἡμῶν ἀναζη-
τεῖ τὰ ἀρχαῖα ὅπου ἂν ὑπάρχωσι, φροντίζει περὶ τῆς δια-
σώσεως αὐτῶν· κατηχεῖ, προτρέπει, νουθετεῖ, καταγγέλλει,
καὶ δι' ἐντίμου ἐποπτείας καὶ διὰ συνδρομῆς ἀγαθῶν πατριω-
τῶν καὶ τῆς κυβερνήσεως, κατορθοῖ ἀνασκαφὰς καὶ καταρτίζει
τὴν μεγάλην συλλογὴν παντοίων ἀρχαίων εἰς μουσεῖον, ὅπερ
εἶναι αὐτὸ τὸ ἐθνικὸν μουσεῖον. Ἀλλ' ὁ περὶ ἀρχαιοτήτων νό-
μος, οὗτινος ὑπηρετῆς εἶναι καὶ ἡ ἐταιρία, σέβεται τὴν ἰδιο-
κτησίαν· ἀφοῦ δὲ αἱ νέαι Ἀθῆναι ἐγείρονται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους
τῶν ἀρχαίων, σπιθαμὴ γῆς ἴσως δὲν ὑπάρχει ὑπὸ τὴν ὁ-
ποίαν νὰ μὴ κῆται καὶ ἀρχαῖόν τι, διὰ τοῦτον ὁμως τὸν λό-
γον οὐδεὶς ἀπηγορεύθη νὰ οἰκοδομήσῃ, ἔστω καὶ πενιχρω-
τάτην καλύβην. Μεταξὺ μυρίων μνημονεύω προσφάτου γε-
γονότος. Ὀλίγαι εἶναι ἡμέραι, ἀφ' ἧς αἰτήσῃ τοῦ Συμβου-
λίου, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐκκλ. καὶ τῆς Παιδείας, ἐνετεί-
λατο καὶ ἠγοράσθη, ἐν ὀνόματι τοῦ δημοσίου, ἰδιωτικὰν γή-
πεδον πρὸς ἐξακολουθήσιν τῶν κατὰ τὸ Δίπυλον ἐνεργουμέ-
νων ἀνασκαφῶν ὑπὸ τῆς ἡμετέρας ἐταιρίας· ἀλλ' ἡ κυβέρ-

νησις εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς πάσας τῶν περιεχουσῶν ἀρχαῖα ἰδιωτικῶν ἰδιοκτησιῶν τὰς ἀποζημιώσεις ;

Ὁ κ. γραμματεὺς ἐμνημόνευσε πρὸ μικροῦ ὅτι ὁ κ. Α. Μελάς κατεσκέπασε τὴν γραμμὴν τοῦ ἀρχαίου περιβάλου τῆς πόλεως, ἣν εὔρεν ἐν τῇ σκαφῇ τῶν θεμελίων τῆς πρὸ δύο ἐτῶν ἀνεγερθείσης οἰκίας του, ὅτι, καί τοι τοῦ Συμβουλίου ἡμῶν ἐπιμένοντος ὑπὲρ τῆς διατηρήσεως τῶν φανέντων ἀρχαίων δι' ἀπαγορεύσεων τῆς οἰκοδομῆς, ἡ κυβέρνησις δὲν εἰσήκουσε· διότι ὤφειλε νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν κ. Μελᾶν διὰ τὴν ἀξίαν τοῦ οἰκοπέδου του καὶ τῶν ἕως τότε οἰκοδομικῶν δαπανῶν του.

Καὶ ὁ Ζάππας, κύριοι, λέγει, καὶ λέγει μετ' ἐπιμονῆς μάλιστα, ἀφοῦ καὶ διὰ τὴν ἐλαχίστην ἰδιωτικὴν οἰκοδομὴν δὲν ὑπάρχει νόμιμον κώλυμα ἢ ἀπαγόρευσις ὁ λόγος ὅτι κεῖνται ἀρχαῖα ἐκεῖ, διατί δι' ἐμὲ, ὅστις δὲν ἐγείρω οἰκίαν ἰδίαν, ἀλλ' ἐθνικὸν οἰκοδόμημα ἐπὶ τῆς ἰδιοκτησίας μου καὶ ἐπὶ τῆς πρὸς τοῦτο παρακεχωρημένης διὰ νόμου ἐκτάσεως, παρεμβάλλονται τασαῦτα προσκόμματα, οὔτε τῆς προτάσεως τῆς ἐπιτροπῆς, ἀπαραλλάκτου τῇ τοῦ κ. Α. Μελά, γινομένης δεκτῆς ;

Ἀφοῦ λοιπὸν ἡ ἰδιοκτησία εἶναι σεβαστὴ, ἡ δὲ κυβέρνησις δὲν δύναται ἀπολύτως νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὴν ἐξαγορὰν πάσης τοιαύτης περιεχούσης ἀρχαῖα, αἱ ἐργασίαι τῆς ἐταιρίας ἡμῶν περιορίζονται κατ' ἀνάγκην ἐντὸς τοῦ μεταξὺ τῶν ὁρίων τούτων χώρου. Ἐκτὸς δὲ τούτων φρονῶ, ὅτι ἀφείλομεν νὰ ἀναγνωρίσωμεν καὶ εἰς τὴν κυβέρνησιν ἰκανότητά τινα καὶ δικαίωμά τι, ὅπερ ἡ ὑπερτάτη αὐτῆς θέσις τῇ χρηργεῖ, ἵνα, ἐντὸς τοῦ νόμου, κρίνῃ μόνῃ αὕτη καὶ προτιμᾷ, μεταξὺ συγκρουομένων ἐθν. συμφερόντων, τὸ συμφερότερον. Τοιαύτην τινὰ κρίσιν καὶ προτίμησιν φαίνεται ὅτι ἔκαμε, παραδεχθεῖσα ὀριστικῶς τὴν τοποθέτησιν τοῦ Ζαππείου μεγάρου περίπου εἰς τὴν ἀπ' ἀρχῆς ἐκλεχθεῖσαν δι' αὐτὸ κα-

ταλληλοτέρων και προς τοῦτο διὰ νόμου παραχωρηθεῖσαν
θέσιν.

Δι' ὅλους τοὺς προειρημένους λόγους, κύριοι, ὀφείλω νὰ
ἀποκρούσω τὴν ἐν τῇ ἐκθέσει τῇ ἀναγνωσθείσῃ ὑπὸ τοῦ κ.
γραμματέως ἐκφραζομένην μομφὴν κατὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῶν
Ὀλυμπίων, κατὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ κατ' αὐτοῦ τοῦ κ.
Ζάππα.

Τούτων βηθέντων προέβη ἡ Συνέλευσις εἰς ἐκλογὴν τῆς
ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐξελέχθησαν οἱ κύριοι Ἰω. Ἀγ-
γελόπουλος, Κ. Παρφυρόπουλος καὶ Θ. Κορομάντζος, καὶ
αὐτῷ διελύθη ἡ Συνέλευσις περὶ τὴν μίαν μετὰ μεσημβρίαν.

Τῇ δὲ 2 ἰουνίου 1872, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, ὥρα 10 πρ. μεσ.
συνελθόντων αὐθις ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐταίρων 21, πρῶτον
μὲν ὁ εἰσηγητῆς τῆς ἐξελεγκτικῆς ἐπιτροπῆς κ. Κ. Παρφυ-
ρόπουλος ἀνέγνω τὴν ἐξῆς ἐκθεσιν.

Πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῶν ἐταίρων τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρίας.

Οἱ ὑπογεγραμμένοι, συγκροτοῦντες τὴν παρὰ τῆς γενι-
κῆς αὐτῆς Συνελεύσεως ἐκλεγείταν, κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ
ὀργανισμοῦ τῆς Ἑταιρίας, ἐξελεγκτικὴν τῆς χρηματικῆς
διαχειρίσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου κατὰ τὸ ἄρτι λή-
ξαν λογιστικὸν ἔτος τῆς Ἑταιρίας ἐπιτροπὴν, ἐτελέσαντες
τὴν ἀνατεθεῖσαν ἡμῖν ἐντολὴν, ὑποβάλλομεν εἰς γνῶσιν τῆς
Συνελεύσεως τὰ ἐξῆς περὶ τῶν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἐνερ-
γειῶν ἡμῶν.

Τιθέντος τοῦ κ. ταμίου τῆς Ἑταιρίας εἰς τὴν διάθεσιν ἡ-
μῶν ἐν πρώτοις τὰ λογιστικὰ αὐτοῦ βιβλία, ἤτοι, τὰ στε-

λέχη τῶν διπλοτύπων ἀποδεικτικῶν τῆς εἰσπράξεως τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων εἰσοδημάτων τῆς Ἑταιρίας καὶ τὸ βιβλίον ταμείου, ἐνῶ ἐμφαίνονται μετὰ λεπτομερείας ἢ καθολικῆ περιουσία τῆς Ἑταιρίας, τὰ ἐνιαύσια ἔσοδα καὶ αἱ δαπάναι αὐτῆς, ἀντιπαρεβάλομεν τὰ βιβλία τῶν διπλοτύπων ἀποδεικτικῶν εἰσπράξεως πρὸς τὰς ἐν τῷ βιβλίῳ ταμείου ἐγγραφὰς τῶν ἐσόδων καὶ εὔρομεν ταύτας ἀκριβεῖς καὶ μετὰ πάσης τῆς λογιστικῆς τάξεως κατατεταγμένας ὡς ἐξῆς ἦτοι,

α)	Ἐκ τοῦ περισσεύματος τῶν ἐσόδων κατὰ τὴν διαχείρισιν τοῦ προπαρελθόντος λογιστικοῦ ἔτους (1872—1873)	Δραχ.	13278:18
β)	Ἐκ τακτικῶν συνδρομῶν τῶν ἐταίρων καὶ χρηματικῶν προσφορῶν	»	6090:42
γ)	Ἐκ τῆς κεκωνοισμένης ἐνιαυσίας συνδρομῆς τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαίδευσως	»	4000
δ)	Ἐκ τοῦ ὀφειλομένου παρὰ τοῦ αὐτοῦ ὑπουργείου ὑπολοίπου τῆς συνδρομῆς τοῦ προπαρελθόντος λογιστ. ἔτους	»	2000
ε)	Ἐξ ἀπολήψεως προκαταβολῆς, γενομένης εἰς λ/σμὸν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἐκκλησιαστικῶν, πρὸς συμπλήρωσιν τῆς χορηγουμένης παρ' αὐτοῦ δαπάνης εἰς ἔκδοσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος	»	272:50
ς)	Ἐκ χορηγίας τοῦ ἰδίου ὑπουργείου διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος κατὰ τὸ εἰσὶν λογιστι-		
	Πρὸς μεταφορὰν	»	25641:10

	Ἐκ μεταφορᾶς	Δραχ. 23641:10
	κὸν ἔτος	» 727:50
ζ)	Ἐκ μερίσματος 18 μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, παρ' αὐτῷ κατατεθειμένου	» 4077
η)	Ἐκ τόκων κατατεθειμένων παρὰ τῷ ἰδίῳ 10064 δραχμῶν	» 649
θ)	Ἐκ τόκων ἐπίσης κατατεθειμένων παρὰ τῇ αὐτῇ Τραπεζῇ ὁμολογιῶν τῶν ἐθνικῶν δανείων τῶν 28 καὶ 6 ἑκατομμυρίων	» 17031
ε)	Ἐκ τῆς ἐξαργυρώσεως κληρωθεῖσῶν ἐκ τῶν ὁμολογιῶν τούτων 17 τὸν ἀριθμὸν	» 4760
ι.)	Ἐκ κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιεπισκόπου Πατρῶν καὶ Ἡλείας Κυρίλλου Χαιρωνίδου	» 3000
	Ἐν ὄλῳ	» <u>55885:60</u>

Εἶτα παραδοθέντων ἡμῖν παρὰ τοῦ κ. ταμείου τοῦ τε βιβλίου τῶν χρηματικῶν ἐνταλμάτων, δι' ὧν ἐντέλλεται ἡ πληρωμὴ τῶν ἐξόδων τῆς ἐταιρίας ἐν γένει, καὶ τῶν παραστατικῶν καὶ δικαιολογητικῶν τῶν γενομένων δαπανῶν ἐγγράφων, ἐνηργήσαμεν τὴν ἐξέλεγχιν αὐτῶν, ἐξ ἧς παρατηρήσαμεν·

Ὅτι αἱ δαπάναι πᾶσαι ἐνετάλησαν καὶ ἐπραγματοποιήθησαν ἐπὶ τῇ βάσει ἀνεγνωρισμένων ἀπαιτήσεων· καὶ

Ὅτι αὗται φέρονται ἀκριβῶς καὶ λεπτομερῶς κατακεχωρημένοι ἐν τῷ βιβλίῳ ταμείου ὑπὸ τὰς ἐξῆς διαιρέσεις·

α) Δι' ἀντιμισθίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ γραφείου, ἧτοι τοῦ γραφέως καὶ τοῦ κλητῆρος τῆς ἐταιρίας, κεκανονισμένην εἰς δραχ. 70

- κατὰ μῆνα, καὶ ἐπαυξηθεισῶν ἀπὸ τοῦ ἔκτου μηνὸς διὰ τῆς προσθήκης τοῦ δωδεκαδράχμου ἐπιμισθίου τοῦ φύλακος τοῦ Μουσείου ἀπομάχου, ἀποβιώσαντος καὶ ἀναπληρωμένου ὑπὸ τοῦ κλητῆρος Δραχ. 924
- β) Δι' ἔξοδα τοῦ γραφείου, οἷον, διὰ γραφικὴν ὕλην, ἔξοδα ἐκτυπώσεως, διακαιώματα ταχυδρομικὰ, κλ. » 954:04
- γ) Δι' ἀντιμισθίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Μουσείου, ἦτοι, τοῦ ἐπὶ τρεῖς μῆνας ὑπηρετήσαντος φύλακος ἀπομάχου, ἀποβιώσαντος » 36
- δ) Δι' ἔξοδα Μουσείου, οἷον δι' ὕλικόν ἐν γένει, βιβλία, μεταφορὰν ἀρχαίων καὶ συγχόλλησιν αὐτῶν, κλπ. » 298:23
- ε) Δι' ἀνασκαφὰς πρὸς ἀποκάλυψιν ἀρχαιοτήτων ἐν Ἀθήναις καὶ ἀλλαχοῦ » 18828:27
- ς) Δι' ἀγορὰν ἀρχαίων εἰς πλουτισμὸν τοῦ Μουσείου » 2284:35
- ζ) Δι' ἔξοδα ἐπιθεωρήσεως ἀρχαιοτήτων ἐν ταῖς ἐπαρχίαις καὶ διασώσεως αὐτῶν » 4104:25
- η) Δι' ἀγορὰν ὕλικου, οἷον, τυπογραφικοῦ χάρτου, χρησίμου πρὸς ἔκδοσιν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος » 65
- θ) Διὰ γενομένην εἰς ἴσμὸν καὶ βάρος τοῦ δημοσίου προκαταβολὴν πρὸς μισθοδότησιν ἀρχαιοφυλάκων καὶ ἀγορὰν γηπέδου ἐν Ἀθήναις, ἐν ᾧ ἐνεργήσῃ » 27491:16

Πρὸς μεταφορὰν » 27491:16

	Ἐκ μεταφορᾶς .	Δραχ. 27494:16
	γηθήσονται ἀνασκαφαί	» 2331:20
1)	Διὰ τὴν ἀγορὰν 4 μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς μετὰ τοῦ δεδουλευμένου μερίσματος αὐτῶν	» 12397:63
καὶ ια)	Διὰ τὴν πληρωμὴν ποσοστῶν πρὸς τὸν κλητῆρα ἐπὶ τῆς εἰσπράξεως συνδρομῶν	» 115
		» 4253 :01

Τέλος ἐγένετο ἡμῖν ἡ παράδοσις τῆς περιουσίας τῆς Ἐταιρίας, ἀνισταμένης ὡς ἐξῆς· ἦτοι·

- α) Ἐκ τῶν τίτλων 12 μετοχῶν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ὧν μία μὲν ἀγορασθεῖσα ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀοιδίμου ἀρχιεπισκόπου Κυρίλ. Χαϊρωνίδου, αἱ δ' ἕτεραι ἀγορασθεῖσαι ἐκ τοῦ ἀντιτίμου πληρωθειῶν ὁμολογιῶν ἔθνικῶν δανείων ἐκ τῶν μεταβιβασθειῶν παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Φιλαρχαίων, ἐκπροσωπουσῶν » 36000
- β) Ἐκ τοῦ τίτλου ἐντόκου παρὰ τῆ αὐτῆς Τραπεζῆς καταθέσεως » 10034
- γ) Ἐκ τῶν τίτλων 690 ὁμολογιῶν τῶν ἔθνικῶν δανείων, οἷαι 604 τοῦ δανείου τῶν 28,000,000 φράγκων ἀποφερουσῶν τόκον 9 0/0, ὧν 600 μὲν μεταβιβασθεῖται παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Φιλαρχαίων, 4 δ' ἐκ τῆς δωρεᾶς τοῦ Βαλιέρου, 66 τοῦ αὐτοῦ δανείου ἀποφερουσῶν τόκον 8 0/0,

Πρὸς μεταφορὰν . Δραχ. 46061

Ἐκ μεταφορᾶς . . . Δραχ.	46061
ἀγοραστειῶν δὲ τῶν μὲν 25 ἐκ τοῦ τιμήματος τῆς δωρηθείσης τῇ Ἐταιρίᾳ παρὰ τῶν Ἴωνιδῶν οἰκίας ἐν Κηφισίᾳ, οἱ δὲ 41 ἐκ χρημάτων τῆς Ἐταιρίας, καὶ 20 τοῦ δανείου τῶν 6,000,000, ἐξ ὧν 17 προέρχονται ἐκ δωρεᾶς τοῦ I. Κουμανούδη, ἐκπροσωπουσῶν δ' ἀπασῶν τῶν ὁμολογιῶν τούτων χρηματικὴν ἀξίαν »	189600
δ) Ἐκ τῆς ἀξίας γηπέδου τῆς Ἐταιρίας ἐν Ἀθήναις »	14000
καὶ ε) Ἐκ μετρητῶν χρημάτων προερχομένων ἐκ τοῦ περισσεύματος τῶν ἐσόδων ἀπέναντι τῶν ἐξόδων τῆς ἄρτι ληξάσης διαχειρίσεως, ἐξ ὧν χρημάτων, τινὰ ἐκπροσωποῦνται ἀπὸ ἀποδείξεις γενομένας πρὸς τὸν ἐπὶ τῶν ἀνασκαφῶν ὑπάλλληλον τῆς Ἐταιρίας κατὰ τὸ ἐπιπὸν ἀρχαιολογικὸν ἔτος »	13350:59
Τὸ ὅλον τῆς περιουσίας τῆς Ἐταιρίας.. . . . »	<u>230044:39</u>

Ἐκ τῶν σημειωθεισῶν ἀνωτέρω δαπανῶν τῆς Ἐταιρίας δὲν εἰσὶ πᾶσαι πραγματικαί, διότι ἐξ αὐτῶν αἱ 2534 καὶ 20|00, προκαταβληθεῖσαι διὰ λ. σμὸν καὶ εἰς βᾶρος τοῦ δημοσίου, θέλουσιν ἐπιστραφῆ τῇ Ἐταιρίᾳ ὅσον οὐπω. Ὅθεν ἐκπιπτομένου τοῦ ποσοῦ τούτου ἐκ τοῦ προσημειωθέντος ποσοῦ τῶν δαπανῶν, ἐλαττοῦνται αὗται

εἰς Δραχ. 40003:81

Ἀφαιρουμένης δὲ τῆς ποσότητος ταύτης τῶν δαπανῶν ἐκ τῆς ποσότητος τῶν εἰσοδημάτων τῆς ληξάσης δια-

χειρίσεως, ἀνερχομένης εἰς Δραχ. 55885:60
 ἐν αἷς καὶ τὸ ἐκ τῆς προπαραελθούσης
 διαχειρίσεως (1872—1873) περί-
 σσευμα ἐκ δραχ. 13,278 καὶ ¹⁸/₁₀₀, κα-
 ταλείπεται περίσσευμα, μετενεκτέον
 εἰς τὰ ἔσοδα τῆς ἀρξασμένης διαχει-
 ρίσεως ἐκ » 45884:70

Ὅτω δ' ἡ πραγματικὴ περιουσία τῆς Ἑταιρίας, κατὰ τὴν
 λῆξιν τῆς παρελθούσης διαχειρίσεως, συνέκειτο ἐκ δραχ.
 262,542 καὶ ⁷⁹/₁₀₀, εἰς ἃς συμπεριλαμβάνετο ἡ γενομένη
 προκαταβολὴ τῶν δραχ. 2534 καὶ ²⁰/₁₀₀, ἐπιστραφησομένη,
 ὡς εἴρηται, παρὰ τοῦ δημοσίου.

Ἀντιπαρατιθεμένων τῶν ἐσόδων τῆς διαχειρίσεως τοῦ
 ἀρχαιολογικοῦ ἔτους 1872 — 1873,
 ἀνελθόντων εἰς Δραχ. 53706:34
 ἐν αἷς καὶ τὸ ἐκ δραχ. 9,084 καὶ ²⁴/₁₀₀
 περίσσευμα τῆς χρήσεως 1871—1872,
 καὶ τὸ ἐκ δρ, 1,023 καὶ ⁵/₁₀₀ κεφάλαιον
 τῆς ἐκ τῆς αὐτῆς χρήσεως παρακαταθέ-
 σεως τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐφημερίδος,
 πρὸς τὰ ἔσοδα τῆς ἄρτι ληξάσης διαχει-
 ρίσεως 1873—1874, ἀνερχόμενα μετὰ
 τοῦ ἐκ δραχ. 13,278 καὶ ¹⁸/₁₀₀ περισσεύ-
 ματος τῆς χρήσεως 1872—1873, καὶ
 τῆς ἀπολήψεως τῆς ἐκ δραχ. 272 καὶ
⁵⁰/₁₀₀ προκαταβολῆς εἰς λίσμον τοῦ δη-
 μοσίου κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος εἰς » 55885:60

Προκύπτει διαφορὰ ἐπὶ πλεόν κατὰ τὸ
 ἄρτι λῆξαν ἔτος » 2179:26

Ἀντιπαρατιθεμένων ἐπίσης τῶν ἐκ » 40155:66
 πραγματικῶν δαπανῶν τῆς χρήσεως

1871—1872, ἐν αἷς δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ ἀποληπτέα ἀπὸ τοῦ δημοσίου προκαταβολὴ ἐκ δραχ. 272 καὶ $50|_{00}$ πρὸς τὰ ἐκ Δραχ. 40003:90

πραγματικὰ ἔξοδα τῆς χρήσεως 1872—1873, εἰς ἃ δὲν συμπεριλαμβάνονται ἐπίσης αἱ προκαταβληθεῖσαι καὶ ἀποληπτέαι ἀπὸ τοῦ δημοσίου δραχ. 2,531 καὶ $20|_{00}$ προκύπτει διαφορὰ ἐπὶ ἔλαττον τῶν δαπανῶν τοῦ ληξάντος ἀρχαιολογικοῦ ἔτους ἐκ » 154:76

Παραβαλλομένου δὲ τοῦ ἐκ » 13550:68

περισσεύματος τῆς χρήσεως τοῦ 1872—1873, εἰς ὃ συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ἐκ δραχ. 272 $50|_{00}$ προκαταβληθὲν καὶ ἀποληπτέον ἀπὸ τοῦ δημοσίου ποσὸν πρὸς τὸ ἐκ » 15884:79

περίσσευμα τῆς ἄρτι ληξάσης χρήσεως, εἰς ὃ συμπεριλαμβάνεται ἐπίσης καὶ ἡ ἀποληπτέα ἀπὸ τοῦ δημοσίου ἐκ δραχ. 2,531 καὶ $20|_{00}$ προκαταβολή, προκύπτει πλεόνασμα τῆς χρήσεως ταύτης ἐκ » 2334:11

Παρατιθεμένης τέλος τῆς ὀλικῆς ἀξίας τῆς ἐν γένει περιουσίας τῆς Ἑταιρίας κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ ἀρχαιολογικοῦ ἔτους 1872—1873 συνισταμένης εἰς . Δραχ. 252971:68 ἐν αἷς συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἐκ δρ. 272 καὶ $50|_{00}$ ἀποληπτέα ἀπὸ τοῦ δημοσίου προκαταβολή, πρὸς τὴν ἀξίαν τῆς περιουσίας αὐτῆς κατὰ τὴν λῆξιν τῆς χρήσεως 1873—1874, συνισταμένης εἰς » 262542:79

ἐν αἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἀποληπτεία ἐπὶ τοῦ δημοσίου προκαταβολῆ τῶν δρ. 2,534 καὶ 2^ο/0, προκύπτει αὐξήσις τῆς πειρουσίας κατὰ τὸ ἄρτι λήξαν ἔτος ἐκ Δραχ. 9574:14

Ἐκ τῶν προεκτεθέντων παρατηρεῖ ἡ Συνέλευσις, ὅτι τὰ κεφάλαια τῆς Ἑταιρίας ἐπαυξάνονται διὰ τε τῆς αὐξήσεως τῶν τακτικῶν συνδρομῶν, διὰ δωρεῶν καὶ κληροδοτημάτων, καὶ διὰ τῆς τοκοφόρου διαθέσεως αὐτῶν, καὶ ὅτι αἱ δαπάναι αὐτῆς ἐλαττοῦνται κατὰ τι τῶν δαπανῶν τῆς προηγούμενης χρήσεως, μὴ συμβαδίσασαι πρὸς τὴν αὐξήσιν τῶν ἐσόδων.

Τὰ ἐξαγόμενα ταῦτα καὶ μόνα δεικνύουσι ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἤδη λήξαν ἀρχαιολογικὸν ἔτος τὸ διοικητικὸν συμβούλιον διεχειρίσθη τὰ τῆς Ἑταιρίας μετὰ μεγάλης συνέσεως, δραστηριότητος καὶ εὐσυνειδησίας, ἐφ' ᾧ καὶ ὀφείλεται, νομίζομεν, αὐτῷ ὁ δίκαιος τῆς συνελεύσεως ἔπαινος.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 31 Μαΐου 1874.

Ἡ ἐξελεγκτικὴ ἐπιτροπὴ

Θ. ΚΟΡΟΜΑΝΤΖΟΣ.

Ι. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ.

Κ. ΠΟΡΦΥΡΟΠΟΥΛΟΣ.

Μετὰ ταῦτα ἀπεφασίσθη νὰ συγκαλέσῃ τὸ Προεδρεῖον ἕκτακτον Συνέλευσιν τὸν προσεχῆ Σεπτέμβριον, ἵνα συζητηθῆ ἡ μετάθεσις τοῦ χρόνου τῶν ἐπετειῶν Συνελεύσεων ἢ προταθεῖσα πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος.

Ἐἶτα ὑπεβλήθη εἰς τοὺς ἐταίρους τὸ ἐν τῷ μεταξύ σταλὲν εἰς τὸ Προεδρεῖον σχεδῖον συμβάσεως περὶ τῶν ἐν Ὀλυμ

πία ἀνασκαφῶν καὶ μετὰ πολλὰ περὶ τούτου ρηθέντα ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ τοῦτο ἐν τῇ τοῦ Σεπτεμβρίου Συνελεύσει, τὴν ὁποίαν δύναται τὸ Συμβούλιον καὶ πρότερον νὰ συγκαλέσῃ, ἂν προΐδῃ ὅτι αἱ ἐργασίαι τῆς Βουλῆς θ' ἀρχίσουν ἐνωρίτερα, ὅτε δύναται καὶ νὰ δημοσιευθῇ διὰ τοῦ τύπου τὸ σχέδιον, ἂν δὲν ὑπάρχῃ τι κώλυμα, ἵνα μελετήσωσιν αὐτὸ κάλλιον οἱ Ἑταῖροι.

*Ἐτι κατὰ πρότασιν ἑνὸς τῶν ἐταίρων, ἀπεφασίσθη νὰ συζητηθῇ ἐν τῇ προσεχεῖ Συνελεύσει καὶ τοῦτο· ἂν εἶναι καλὸν νὰ προστεθῶσιν εἰς τὸ Συμβούλιον καὶ δύο ἄλλα μέλη πρὸς τοῖς ἐννέα καὶ ὅ,τι ἄλλο ἤθελε φανῆ ἀναγκαῖον.

Μετὰ ταῦτα διὰ δύο ψηφηφοριῶν ἐξελέχθη τὸ νέον Συμβούλιον ὡς ἑξῆς·

Πρόεδρος	ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΙΩΑΝΝΟΥ	διὰ ψήφων	20
Ἀντιπρόεδρος	ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΦΙΝΤΙΚΛΗΣ	»	» 15
Ταμίας	Π. ΕΜ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ	»	» 20
Γραμματεὺς	ΣΤΕΦ. Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ	»	» 20

Μέλη δὲ τοῦ Συμβουλίου

ΙΩ. Γ. ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ	»	» 20
ΕΥΘ. ΚΑΣΤΟΡΧΗΣ	»	» 19
ΛΥΣ. ΚΑΥΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥΣ	»	» 15
Π. ΕΥΣΤΡΑΤΙΑΔΗΣ	»	» 15
Σ. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ	»	» 12

Τούτων γενομένων ἡ Συνέλευσις διελύθη περὶ ὥραν 1 μ. μ.

Ἰωαννίδης Γρηγ. ἀρχιμανδρίτης	Δρ.	15
Ἰωάννου Φίλιππος	»	30
Καλαποθάκης Μ. Δ.	»	15
Καλλιγᾶς Π.	»	15
Καραμάνος Μιχ.	»	15
Καστόρχης Ε.	»	15
Καφταντζόγλους Α.	»	15
Κοκίδης Δ.	»	15
Κολιάτσος Σωκρ. ἀρχιμανδρ.	»	15
Κόμνος Σπ.	»	15
Κοντογόνης Κ.	»	15
Κοντόσταυλος Ἄλ. Ἄλ.	»	15
Κορέσιος Ν.	»	15
Κορομάντζος Θεμ.	»	25
Κορομηλᾶς Δημ. Α.	»	15
Κουμανούδης Στέφ. Α.	»	15
Κυριακὸς Ἰω.	»	15
Κωνσταντίνου Γεώργιος	»	15
Κωστῆς Κ. Ν.	»	15
Λαζαρίδης Θεμ.	»	15
Λάκων Β.	»	15
Λάμπρος Π.	»	15
Λασκαρίδης Λάσκ.	»	15
Lüders Ο.	»	28
Μάμουκας Ἄνδρ.	»	15
Μαυρογιάννης Γεράσ.	»	22:30
Μαυροκορδάτος Ν. Α.	»	20
Μελᾶς Α.	»	15
Μεναρτζῆς Ἰω.	»	15
Merlin Κ. L.	»	25
Μεσσηνέζης Ἰω.	»	15
Μιστριώτης Γ.	»	15